

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilittér sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Kedd, március 1.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezéreltek: Nemzetiségi jelölt Nagylakon.
Vasutasok nagygyűlése Aradon.
A nagylaki mandátum.
A politikai helyzet.
Az orosz-japán háború.
A talpai zendülés a vádtanács előtt.
Letartóztatott esperes.
Egy diák öngyilkossága.
Vádak egy volt aradi tanár ellen.
Tárcs: A dohánypajta titka. Irta: Strindberg Gusztáv.
Regény-Csarnok: Az Antikrisztus csodái. Irta: Lagerlöf Zolma.

Nemzetiségi jelölt Nagylakon.

Arad, február 29.

Heves politikai küzdelem színhelye lesz a hét végén Nagylak. Kristóffy József egykori mandátumaért négy jelölt versenyez: *Hász Antal* szabadelvű párti, *Nagy Sándor dr.* függetlenségi Kossuth-párti, *Szűcs János* Ugron-párti és *Szucs János dr.* nemzetiségi jelölt.

A nagylaki választás minden tekintetben előhírnöke a bekövetkező általános választásoknak, és hű képe lesz ama alapos fölfordulásnak, mely a legtöbb délvidéki kerületben jelentkezni fog a közel jövőben, amikor a kiéhezett, a pihent erővel dolgozó nemzetiségek összemérik erejüket a hazafias pártokkal.

A nagylaki kerületben vajmi kevés kilátása van a győzelemre Szucs Jánosnak, és hogy mégis föllép, az annak a

jele, hogy a nemzetiségek egyetlen talp alattnyi területet sem hagynak ki hódítási utjukból, s nem kimélve agitátorikus fáradságot, kísérletet tesznek mindenütt, ahol csak fia-magva él valamelyes nemzetiségi választónak.

Hogy a fenyegető mozgalomnak ezidő szerint nagyobb jelentőséget tulajdonít a közvélemény, mint még csak rövid egy-két évvel ezelőtt is, annak oka a magyar politikai életben bekövetkezett szerencsétlen viszonyokban keresendő.

A Magyarországon lakó nemzetiségek passzivitásba léptek annak idején, kifejezetten hangsúlyozva, hogy a maguk sötét céljait az akkori parlamenti viszonyok között elérni képtelenek lévén, megfelelőbbnek tartották a rideg tiltakozást a meddő fáradozásnál, a reményvesztett harcnál.

Azóta más idők következtek.

Egykor a többség jogát respektálták a magyar törvényhozás termében, s tulsúlyánál fogva a magyar pártok ereje valósággal agyonnyomott volna minden hazafiátlan politikai csoportot. Érezték, tudták ezt a nemzetiségek, amikor kimondották, hogy nem küldenek képviselőt az országgyűlésre, hanem beérik azal, hogy hazafiátlan elveiket egyházi szervezetük kebelében hirdetik, s itt-ott a vármegyék gyűlésterméből rendeznek egy-egy kirohanást a magyar nemzeti szellem és állameszme ellen.

Közben felütötte fejét a parlamenti

forradalom. Egy jelentéktelen kisebbség, alig egy tucatnyi klerikális bérenc megakadályozta az ország ügyeinek törvényes menetét. Nem az ellenzékéről beszélünk általánosságban, mert a becsületes fegyverekkel küzdő parlamenti ellenzék elkerülhetetlenül szükséges része a törvényhozásnak. Hiszen ha ellenkező vélemény nem jutna kifejezésre a tanácskozásban, sohasem lehetne a parlamenti alkotásokat, a nagy országos kérdéseket megérlelni, nem lehetne az igazságokat helyesen leszűrni.

Hiszen akárhányszor megtörténik, hogy az ellenzék véleménynyilvánítása meggyőzi a kormányjavaslatot és már a bizottságokban visz a javaslatba lényeges változtatásokat. De a küzdelemnek, mely a pártok között folyik, nemcsak alkotmányosnak, hanem *becsületesnek* is kell lenni. A most folyó parlamenti harc pedig nélkülözi a becsületeség legelemibb tulajdonságait is, mert önző rosszhiszeműségével nemcsak az abszolutizmus veszélyét hozza az ország fejére, hanem ime ránk zudítja a nemzetiségeket, akik ravasz éleslátással elérkezettnek vélik az időt és alkalmat passiv magatartásuk megszüntetésére, mert előttük a példa, hogy a számbeli többség üres fantomnál nem egyéb; az igazi, a veszedelmes erő a kisebbség kezébe van letéve, ha elég vakmerő és perfid hozzá, hogy önző céljai érdekében uzsorakamatra tőkésítse a nyers, az eldurvult erőt.

A dohánypajta titka.

Irta: Strindberg Gusztáv.

Az Operában volt egyszer egy fiatal leány. Oly szép volt a leány, hogy az emberek utána fordultak az utcán, és úgy énekeltek, mint csak kevesen.

Ekkor jött a karmester és a zeneszerző és szívével együtt felajánlotta a birodalmát. A birodalmat a leány elfogadta, de a szívet mellőzte.

És nagygyá lett, nagygyá mint senki más! És fogaton járt és integetett az arcképének, amely minden könyvkereskedés kirakatában ki volt téve.

Még nagyobbá lett és rákerült a képes levelezőlapokra, szappanra és szívdobozokra. Végül odakerült az arcképe az Opera előcsarnokába a meghalt halhatatlanok közé; és ekkor — kerekén kimondom — kissé felfuvalkodottá lett.

Egy napra állt a tengerparton egy kikötőhídon, ahol magasan jártak a hullámok és erős volt az áramlat. A karmester természetesen mellette volt és még sok más fiatal ember is. A szép leány egy rózsával játszott és a fiatal emberek mind ezt a rózsát kérték; de csak ígérte oda, aki elmegy érte. Ezzel messzire a hullámok közé dobta a rózsát. A fiatal emberek hosszan néztek a rózsá után, de a karmester nyomban a hullámokba vetette magát, úgy uszott mint a sirály és a rózsá hamarosan ott volt az ajkai között.

Ekkor taps hangzott fel a hídról és ő, aki ott uszott a tengerben, azt látta a leányszeméből, hogy szereti őt. De amikor most a part felé igyekezett, egy cseppel sem tudott előbbre jutni. Nagyon erős volt itt az áramlat; de a leány ezt nem látta a hídról, azt hitte, hogy az ifjú csak játszik és ezért kacagott. De az ifjú, aki tudta mily halálos veszedelemben van, félreismerte ezt a kacajt; nyilalást érzett a szíve táján és ezzel aztán vége volt a szerelmének is.

De mégis partra ért s a kezét véresre sebezte a híd.

— Tied a kezem, szólt a szép leány.

— Nem kell, felelt a karmester; hátat fordított neki és elment.

Ez felségsértés volt és ezért meg kellett halnia.

Hogyan történt, hogy a karmester elvesztette állását, azt csak a színház emberei tudják, akik értenek az ilyesmikhez. Nagyon erősen benne volt az állásában és két esztendőre volt szükség, amíg onnan kimozdithatták.

De mindenesetre bukott: és amikor a szép leány eltette láb alól a jöltezőjét, diadalmaskodott, még felfuvalkodottá lett, úgy, hogy már mások is észrevették ezt. És a közönség meglátta a festék alatt, hogy a szíve gonosz; és ezért nem hatotta meg az éneke és nem hitt sem a könyveiben, sem a mosolyában.

Észrevette ezt a szép leány és elkeseredett miatta. Még ő uralta a tért; elnyomott minden

fakadni készülő tehetséget és az újságokban leszolatta valamennyit.

Az emberek szeretetét elvesztette, de neki többet ért a hatalom; és mivel gazdag volt, hatalmas és elégedett, pompás egészséggel és örvendett és a nagyon egészséges emberek nem igen soványkodnak, sőt inkább hajlandóságuk van a hizásra. Oly lassan s oly komolyan kezdett hizni, hogy maga sem igen vette észre, amíg csak késő nem volt. Lefelé könnyen lehalad az ember székere és ez az út szédlő gyorsasággal vitt le. Nem segített a sok kínzás sem, amelynek alávetette magát. A legjobban nála lehetett enni, de neki éhezni kellett és mennél jobban éhezett, annál inkább hizott.

Egy év alatt kezdte lejárni magát és lejjebb szállították a fizetését. Két év alatt félig elfeledett volt s fiatalabbal pótolták. A harmadik esztendőben nem ujtották meg a szerződését; és ekkor egy padlásszobácskába költözött.

— Már természetellenes volt a kövérsége, szólt a rendező a sugónak.

— Nem kövérség ez, hanem felfuvalkodottság, szólt a sugó.

Az énekesnő ott ült a padlásszobájában és egy nagy ültetvényre nézett. Volt ott egy dohánypajta is és ezt szerette, mert nem volt ablaka, amely mellett emberek ültek volna, akik őt nézhetnék. Az ereszt alatt verebek tanyáztak; de dohányt sohasem akgattak bele, mert már egyáltalán nem termeltek dohányt.

Igy ült egész nyáron és nézte a pajtát s mindegyre azon tündődött, hogy vajon mi ren-

A bekövetkező választások legkiemelkedőbb mozzanata: a nemzetiségek felvonulása lesz. Megindulnak a hegyek között az izgatások, rég letűnt szomorú idők emlékeinek felújítása, elérhetetlen vágyak és remények újra élesztése. A parlamentbe pedig bevonul majd egy sötét lelkű, de elszánt kis csapat, fanatikus gyűlölettel minden iránt, ami magyar. Elő tilalomfái nőnek az országgyűlésen az uralkodó nemzet szupremáciájának, megannyi kipróbált „martir” és szemenszedett, válogatott vérbeli agitátor.

Ezek a derék urak készen lesznek a harcra. És még csak csatatervet sem kell készíteniök, új eredeti utakon sem kell törni a fejüket: az ő receptjüket, az ő haditervüket megcsinálták Szederkényiek, Lengyel Zoltánék.

Egy tucat nemzetiségi honatya csak úgy fog rombolni, pusztítani tudni, mint a hogy feldulja most az ország rendjét tizenkét nekibolondult reakcionárius.

Ezzel a szomorú tudattal nézzük mi a közeledő választások esélyeit, s ez a hangulat fog el bennünket, mikor regisztráljuk, hogy a nagylaki kerületben máris szembe kerülnek a magyar pártok egy nemzetiségi jelölttel.

Vasutasok nagygyűlése Aradon.

(Mozgalom a fizetésrendezésért.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 29.

A vasuti tisztviselők és alkalmazottak azon mozgalma, a melylyel az állami tisztviselőkhez hasonlóan fizetésük javítását kívánják, imponánsul, az ügy komolyságához illő határozottsággal, önérvényes formában nyilatkozott meg azon a gyűlésen, a melyet vasárnap délelőtt, a városháza nagytermében tartottak meg. A gyűlésen figyelemreméltó, érdekes beszédek hangoztatták a mozgalomnak jogossá válását, s remélhető, hogy az nem is fogja hatását elveszíteni. Az ülés lefolyásáról a következő tudósítást vesszük:

Az aradi máv. üzletvezetőség körébe tartozó tisztviselők, altisztek és szolgák vasárnap

délelőtt kilenc órakor tartották a városháza dísztermében nagygyűlést, hogy azon a vasutasok országos mozgalmahoz való csatlakozásukat mondják ki. A gyűlésre az aradi üzletvezetőséghez tartozó legtávolabbi állomások is elküldték képviselőiket, úgy, hogy a teremben több mint 600 hivatalnok, altiszt és szolga szorongott a kijelölt időben. Képviselőket küldött ezenkívül Debrecen, Kolozsvár, Szeged és Zárab is; míg a szombathelyi küldöttek nem kapván szabadságot, kénytelenek voltak otthon maradni. Ezt az esetet szóvá tették különben a mai gyűlésen is.

Pontban kilenc órakor emelkedett fel szólásra Bene Gyula ellenőr és fejtegetvén a mozgalom célját, beszámolt a kiküldött előkészítőbizottság tevékenységéről, majd ajánlatára, hogy elnökke Chirke Vilmos főellenőrt, jegyzővé Vas István drt. választották meg. Egyhangú hozzájárulást jelentő hosszas éljenzés zúgott fel, mire Chirke Vilmos megköszönte a választást és elfoglalta az elnöki széket.

Előterjesztésére kimondotta a nagygyűlés, hogy egy harminctagu permanens bizottságot választ, amelynek tagjai felerészben tisztviselők, felerészben altisztek és szolgák és ez a bizottság fogja a mozgalom központi irányításában az aradi üzletvezetőséget képviselni.

A bizottság tagjaivá azután közfelkiáltással megválasztatták:

A hivatalnokok részéről: Adler Samu, Bene Gyula, Chirke Vilmos, Erdély Ferenc, Hosszu János, Kamarás Béla, Kosztolányi Béla, Kovács Imre, Major Sándor dr., Nagy Sándor, Polyánszky Titusz, Radnai Simon, Vajda János, Végh Endre dr., Vertes Henrik. Póttagok: Szijj Pál, Szilágyi Mihály dr., Vas István.

Az altisztek részéről: Pogány György mozdonyfelvigyázó, Kanabé Lajos főmozdonyvezető, Csók Károly vizsgáló főkalauz, Végh András főkalauz, Gábor Lajos áll. felvigyázó, Gálfi Sándor áll. felv., Buszi János pályafelvigy., Bertamusz János, Kürti Fülöp, Wall Dániel irodaltisztek. Póttagok: Vetlányi Antal és Pethő Tivadar.

A szolgák részéről: Molnár Lajos szivattyúőr, Fejes Sándor pályőr, Verebelyi János kocsirendező, Mészáros István vonatmálházó, Záray Károly vonatmálházó. Póttagok: Katkó István, Bogsán Lajos.

Vajda János ellenőr mondott ezután nagyhatású beszédet. Beszélt a vasuti alkalmazottakra háromlósúlyos kötelességeiről, felelősségteljes munkájukról és ezzel szemben anyagi helyzetük sivatáságáról. Rámutatott arra, hogy csak az egyöntetű erőfeszítés tudja ehajajkat a megvalósulás felé vinni, s ezért kéri kartársait, ne engedjék, hogy csak egy pillanatra is meg-

lazuljon közöttük az összetartás. Lelkes helyeslések közepette terjesztette elő ezután határozati javaslatot, amelylyel mozgalomuknak irányát kívánta teljesen megszabni. Az egyhangulag elfogadott indítvány így hangzik:

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségnek központjából és vonalairól f. évi február hó 28 án Aradon összegyűlt alkalmazottai, az anyagi helyzetük javítására irányuló mozgalom vezetésére mai napon megválasztott bizottságnak feladatává teszik:

1. Hogy mindaddig permanenciában maradjon, a míg mozgalomunk célja nem ért.

2. A további teendők egyöntetű és együttes megállapítása és keresztülvitele céljából lépjen a bizottság azonnal érintkezésbe a többi 8 üzletvezetőség bizottságaival.

3. Hozza javaslatba, hogy a kilenc üzletvezetőség kebeleiből alakult bizottságok együttesen és mielőbb járuljanak Ludwigh Gyula elnök úr ó méltósága, továbbá a miniszterelnök, a kereskedelemügyi- és a pénzügyminiszter urak ó nagyméltóságai elé ama kéressel, hogy a szolgálati pragmatika, valamint fizetésünk felemelése — tekintettel most már majdnem elviselhetetlenné vált, nyomasztó helyzetünkre — még ez év első negyedében létesítsék, akként, hogy a fizetés felemelése úgy, mint az állami tisztviselőknél történt, 1903. január 1-ig visszamenő hatállyal lépjen életbe, a mi a törvényhozás külön hozzájárulása nélkül annál is inkább létesíthető, mert ennek szükséglete a fizetésjavításra előirányzott összegből és a személydíjazás felemelése folytán elért bevételei többletéből bőven fedezhető. De jövőre nézve sem kellene az államháztartást e címen külön megterhelni, mert a legmesszebb menő fizetésemelés költségeit is bőven fedezné a gazdasági érdekek megkärösítése nélkül keresztülvihető igen lényeges tarifális reformok.

4. Forduljon továbbá a nagybizottság kérévénnyel a képviselőházhoz az iránt, hogy egy napra minden pártkérdést és pártszenvetélyt félretesse, a magas kormány által esetleg benyújtandó helyzetünk javítására irányuló törvényjavaslatot soronkiül tárgyalja le, ezzel is bizonyosságot téve arról, hogy a haza fáradhatatlan munkásainak ügyét pártkülömbőség nélkül és készséggel előmozdítja.

Bizunk felsőbbségünk jóindulatában és ebben reménykedve, azzal bocsátjuk utnak bizottságunkat, hogy küdetésükben legjobb tudásukkal és kitartással járjanak el, mindig hangoztatva, hogy nehéz helyzetünkben is teljesíteni fogjuk azt, a mire fogadalmat tettünk: szolgálati kötelességeinket.

Burger Lipót hosszasan beszélt arról, hogy az összes vasuti alkalmazottak a megindult mozgalomba nemcsak szolidaritást vállaljanak egymással szemben, de esküdjenek meg

deltetése lehet, mert az ajtókról nagy lakatok lógtak le és senki se járt kibe rajtok. Hogy titkokat rejt e pajtá, azt sejtette s hogy mik e titkok, azt is megtudta elég hamar.

Az elmúlt dicsőségnek egy pár szalmaszála még megmaradt aszáma; ezekhez ragaszkodott és ezeken élcskődött; ez volt a két legjobb szerepe, Carmen meg Aida, amely két szerep még nem volt betöltve, mert nem akadt utóda és a közönség emlékezetében most is él még az ő játéka és énekének az emléke, mely kitűnő volt.

Elérkezett az augusztus: a lámpásokat újra kitűzték és a színházakat megint megnyitni készültek.

Az énekesnő ott ült az ablakánál és lenézett a pajtára, a melyet mostanában festettek pirosra s láttak el új cseréptetővel.

Ekkor egy férfi jött keresztül a krumplicsöldeken; nagy rozsdás kulcs volt a kezében. Felnyitotta a pajtát és belépett.

Azután jött másik két férfi, akiket felismerni vált, és azok is bementek a pajtába.

Most kezdett már a dolog érdekes lenni.

Egy darab idő múlva a három férfi kijött és furcsa nagy dolgokat cipeltek magokkal, amelyek mintha spanyolfalak lettek volna.

A kapu előtt megfordították a falakat és neki támasztották a pajtának és elő került egy kemence, amely festett, nagyon rosszul festett volt. Azután sorra került egy ajtó, amely egy fatusi lakhoz, talán egy vadász házikóhoz tartozott. Utána hoztak egy erdőt, egy ablakot; meg egy könyvtárt.

Színházi díszletek voltak. És nemsokára felismerte a rozsdabokrot „Faust”-ból.

Az Opera díszletára volt ez és ennél a rozsdabokornál énekelte valamikor: „Helyettem kis virág...”

Nagyon fájt a szíve, amikor azt látta, hogy „Faust”-ot fogják előadni, de egy vigasztalása mégis csak volt: sohasem énekelte benne Margarétát, amely a főszerepe.

Legyen hát „Faust”. De ha hozzá nyulnak „Carmen”-hez, vagy „Aida”-hoz, meghalok!

Itt ült tehát és látta, hogyan változik a műsor; és két héttel előbb tudta mint a lapok, mit fognak előadni az Operában. Ez mégis csak szórakoztatta valamennyire! Látja, hogy szedték elő a „Büvös vadász”-t a farkasszakadékkal és mindennel; látta a „Bolygó Hollandi”-t a hajóval s a tengerrel; „Tannhauser”-t és „Lohengrin”-t és még sok mást.

De ezután egy napon bekövetkezett aminek elkerülhetetlenül be kellett következnie. A férfiak megint dolgoztak (Lindquistnek hívták az egyiket, emlékezett rá); és azután kikerült a pajtából egy spanyol vásár. A színpal ferdén állott, úgy, hogy nem igen látta, mit ábrázol; de az egyik férfi óvatosan leállította és ekkor láthatóvá lett a hátsó oldal, amely mindig csunya. És most nagy, fekete betűkkel, amelyek mintha különösebben meg akarnák kinézni, oda volt írva a „Carmen” szó. Tehát „Carmen”-t fogják adni!

— Most meghalok! szölt az énekesnő.

De nem halt meg szegény, még akkor sem, amikor „Aida” került sorra. Am a neve ki volt

törölve az emberek emlékezetéből, a könyvkereskedők kirakatából, a levelezőlaponokról és végül titokzatos módon eltűnt a képe is az előcsarnokból.

Nem tudta megérteni, hogy az emberek ilyen hamar felejtjenek; ez valósággal érthetetlen is volt. De gyászolta önmagát, ahogy a holtakat gyászoljuk: hiszen az ünnepelt énekesnő is halott volt!

Egy napon sétálni ment egy kihalt utcában. Az ut végében személtérakodó hely volt. Megállt, anélkül, hogy valamire gondolt volna, ám eleget látott a mulandóságból, mert a szemét közt meglátott egy levelezőlapot s azon a képét „Carmen”-ből.

Elsietett s a szíve sirt bele. Egy keresztutcában megállt egy kis könyvkereskedés kirakata előtt. Hiszen megszokta, hogy megálljon az ilyen kirakatok előtt és megnézzze, külván-e a képe. De nem volt künn. Ellenben volt egy falragasz, amelyen akarata ellenére is elolvasta a csudálatos szavakat: „Az Ur arcúata elfüdi azokat, akik gonoszat cselekesznek, hogy emlékek eltörültsék a föld színéről”.

Akik gonoszat cselekesznek! Tehát ezért veszt ki az emléke is! Ime, meg volt a magyarázata az emberek feledékenységének.

— De a gonoszal nem lehet-e újra jóvátenni? Nem bűnhődtem-e eleget? kesergett magában?

— És kiment az erdőbe, ahol nem voltak emberek. Amint így kétségbeesetten, megtörve, megalázva járt-kelt, egyszerre megpillantott

arra, hogy mindenben kitartanak, míg a jelenlegi anyagi helyzetükön segítve nem lesz. (Nagy zaj). Közbeiktatások: Erre nincs szükség!

Vajda János: Ilyen erőszakos kijelentésre nincs szükségünk. Kiállunk a placra. Bizunk jogos kérelmünk meghallgatásába. Ha a nagygyűlés az indítványt elfogadja s így tárgyalás alá veszi, visszavonom az én elfogadott határozati javaslatomat.

A közgyűlés nyomban napirendre tért Burger indítványa felett.

Korbuly József főfelügyelő az előbbeni küldöttségek eljárásáról és miniszterek ígéretéről szólott, de szavai nem tudtak megnyugtató hatást kelteni.

A kiküldött bizottságok elnökevé Chirke Vilmost választották meg.

Kósa Lajos zágrábi ellenőrtolmácsolta ezután a nagygyűlés előtt a zágrábiak üdvözlését majd fölpanaszolta a szombathelyi kérelmét, a kiknek küldöttségét az ottani üzletvezető szabadság megtagadásával akadályozta meg az eljárásban. Indítványára elhatározta a nagygyűlés, hogy táviratot intéz az elnökgazdaghoz és a kereskedelmi miniszterhez, kérve, hogy a sérelmmel szemben nyújtson jogorvoslást.

Felolvasták ezután a különböző üdvözlő táviratokat. Majd Chirke elnök mondott köszönetet Insitöris Kálmán polgármesternek, a terem átengedéseért. B. ne Gyula ellenőrnek, a nagygyűlés előkészítéseért és az aradi sajtónak a készséges támogatásáért. Ezzel a nagygyűlés lelkes hangulatban véget ért.

A szombathelyi vasúti alkalmazottak Vázsonyi Vilmos országgyűlési képviselőhöz táviratot intéztek, amelyben orvosiást kérnek az üzletvezető abbéli eljárása miatt, hogy az aradi gyűlésre küldött bizottsági tagoknak lehetetlenné tette a gyűlésen való részvételt.

A nagylaki mandátum.

(Programmbeszédek. — Nemzetiségi jelölt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 29.

A nagylaki mandátumért folyó küzdelem mind érdekesebbé és feszültebbé válik.

Az eddigi három jelölt számításait meg lehetőségen megzavarta egy negyedik, váratlan jelölt felbukkanása; a nemzetiségi jelölté. Az utóbbi jelölt Suciu János dr. aradi ügyvéd, az arad vármegyei törvényhatósági közgyűlések ismert szónoka.

Jelöltsége komoly következményekkel fog járni, mert most már bizonyos, hogy pótválasztás lesz Nagylakon. Annyi azonban kétségtelen, hogy Suciu János a győzelem kevés reményével indul a küzdelembe, s így pótválasztás csak Hász Antal szabadelvű és Nagy Sándor függetlenségi jelöltek között várható.

A tegnapi nap a programmbeszédek napja volt. Hász Antal is, Nagy Sándor dr. is és Suciu János dr. is tegnap mondották el programmbeszédeiket.

A tegnapi nap eseményeiről a következő tudósítás számol be:

(Hász Antal programja.)

A nagylaki választó kerületnek szabadelvűpárti jelöltje, Hász Antal február hó 27-én Pitvaros, Alberti, Ambrózfalva és Nagy-Majlát telepes községeket látogatta meg s e községek mindegyikében nagy számmal egybegyűlt választók előtt tartotta meg programmbeszédét.

A Nagylak felől jövő jelöltet Pitvaroson, dacára a nagy sárnak, — bandériummal, zeneszóval, zászlók alatt, nagy lelkesedéssel fogadták; majd a tartalmas programmbeszédnek meghallgatása után még délelőtt ismét bandériummal s zeneszóval a közeli Alberti kisértek át hívei, hol már a választók nagy tömege várakozott a Pitvarosról közeledő menetre.

Albertiből a látható tetszéssel fogadott programmbeszéd után az egész menet Pitvarosra visszatérve, délután több kocsi kíséretében Ambrózfalvára, onnan Nagy Majlátra ment át a mindkét helyen szintén nagyszámu választók által várt jelölt, mindenütt példás figyelemmel hallgatott, keresetlen szavaival s egyszerű megjelenésével a jóleső benyomást téve hallgatóira.

(Nagy Sándor dr. programja.)

Impozáns módon nyilatkozott meg a függetlenségi párt rokonszenve Nagy Sándor dr. iránt, a kit magyarok úgy, mint románok egyforma lelkesedéssel fogadtak tegnap Nagylakon. Már a vasúti állomáson is nagy számmal gyűltek össze a választók a képviselőjelölt fogadására.

Nagy Sándor dr. a reggeli vonattal érkezett Nagylakra Gabányi Miklós országgyűlési képviselő társaságában. Zászlókkal díszített, hosszú kocsisor várt az érkezőkre, a kiket a vasúti állomáson Bakos Odón dr. nagylaki ügyvéd fogadott rövid beszéddel. Ezután a menet bevonult a községbe, s Schaller József dr. pártelnök megnyitó beszéde után Nagy Sándor dr. mondotta el programmbeszédét, mely kitűnő hatást tett a választókra. Szűnni nem akaró éljenzés és „szetreászka” kísért Nagy Sándor beszédét, melyben a függetlenségi párt programját fejtegette, kapcsolatban a kerület érdekeit felölelő helyi programjával.

Utána Gabányi Miklós képviselő jelentette be, hogy Kossuth Ferenc megbízásából jött Nagylakra s az ő nevében, valamint az országos függetlenségi párt megbízásából ajánlja a választóknak Nagy Sándort. Gabányi ezután román nyelven is emondotta beszédét, ami a nagy számban jelen volt nemzeti választókra nagy hatást.

Délben a nagylaki függetlenségi párt egyik vezető férfianál ebéd volt, melyen a kerület többi községeiből megjelent kiküldöttek is részt vettek.

Délután Magyarcsanádon mondotta el programmbeszédét Nagy Sándor dr., akit itt is nagy lelkesedéssel fogadtak. Itt a jelölten kívül Gabányi Miklós és Nesztor Romulusz gör. kel. lelkész beszéltek. Utóbbi a román választók bizalmáról biztosította a képviselő-jelöltet.

Holnap folytatja körutját Nagy Sándor dr. az egész kerületben.

(A nemzetiségi jelölt.)

A tegnapi nap szűlte meg a nagylaki mandátum negyedik jelöltjét. Akik eddig azt hitték, hogy talán még sem fog a mandátum pótválasztásra kerülni, azok alaposan csalódtak. A kerület nemzetiségi pártja tegnap hivatalosan is megalakult s jelöltül Suciu János dr. aradi ügyvédet kiáltotta ki. Ez a jelöltség meglepetésszámba megy, mert Suciu dr. csak a nemzetiségi párt szervezése végett ment ki Nagylakra.

Vlád Aurél dr. országgyűlési képviselőt is társa — közöttük Motic János szászvárosi román

lelkész, a kit mostanában ítéltek el izgatás miatt egy évi fogházra, — kísérte Nagylakra, ahol nyolc tiz kocsival várták tót, szerb és román nemzetiségi választók. Zászlójuk nem volt, mindössze egy a kalapjukra tűzött zöld galy jelezte, hogy választók.

Délután három órakor tartották meg a nemzetiségi párt alakulását egyik nagylaki vendéglőben.

Mintegy ezer-ezeröttszáz főre volt tehető a hallgatóság száma, kik közül azonban választó körülbelül csak háromszáz volt. Ezen az értekezleten a tótok, szerbek és románok megállapodtak, hogy valamennyien a románok által állítandó nemzetiségi jelölt körül csoportosulnak. Markovics Vince nagylaki g. kel. lelkész és Vlád Aurél dr. ajánlatára a gyűlés egyhangulag Suciu János dr. aradi ügyvédet kiáltotta ki jelöltnek. Ezután egy küldöttség ment el az új jelöltért, aki a választók előtt nyomban kifejtette programját. Suciu János dr. programja az aktív nemzetiségi politika, mely tisztán és kizárólag közjogi alapon mozog. Főkövetelménye — mint ő mondotta — a nemzetiségi törvény lojális vég elhajtása és a sovínizta veleltások felretételével a kölcsönös megértés előmozdítása.

A hallgatóság sűrű szetreászka, nazar és sevivio kiáltásokkal szakította meg Suciu beszédét. Magyarcsanádról és Sajtényről is jelent meg néhány választó, akik felkérték Suciu, hogy programját fejtsse ki az ő községeikben is.

Suciu dr. román beszédét ezután egy választója tót nyelven is tolmácsolta a tót választók előtt. Majd, miután csaknem az összes választók értik a magyar nyelvet is, Suciu magyarul is elmondotta programját.

Az új nemzetiségi jelölt, aki kijelentette, hogy semmi körülmények közt a jelöltségtől vissza nem lép, holnap a választók kívánságára Sajtényben, holnapután pedig Magyarcsanádon fogja programmbeszédét kifejteni.

Suciu támogatására hír szerint a napokban a kerületbe érkezik Veszeloyszky, a tót nemzetiségi képviselő is.

Az Ugron párti jelöltek, Szucs János plébánosnak csak Csanádpalotán vannak hívei, s így ennél körutról beszámolni nem lehet.

A politikai helyzet.

(A Szederkényi párt értekezlete. — Háborúság a nemzeti disszidensek között.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 29.

A Bécsből visszaérkezett delegátusok ma már börtöndjeiket is kipakolták s friss toilletet váltottak, hogy a holnap megkezdődő képviselőházi ülésen megint fiatalon és elegánsan jelenhessenek meg. A nemzet vágyakozva tekint a holnapi nap elé s lesve-lesi, vajjon milyen eseménye lesz a Ház első ülésének.

A delegációk óta — sürgönyzi fővárosi tudósítónk, — a helyzet annyit változott, hogy ma a Szederkényi-párt értekezletén nem vettek részt a néppártiak és a pártönkivüliek azon része, amely eddig támogatta az obstrukciót. A Szederkényi-pártnak azonban minden tagja részt vett az értekezleten, közöttük a legujabb képviselő, Györgypál Domokos, akiről határozottsággal megállapították, hogy visszavonhatatlanul Szederkényi-párti.

Az értekezlet egyhangulag elhatározta, hogy a harcot folytatják.

A nemzeti párti disszidensek klubjában is kitört a háborúság. Ivánka Oszkár ki-

jelentette, hogy a Ház legközelebbi ülésén *hevesen meg fogja támadni Tiszát*, mert Apponyival a delegációban az ismert módon bánt el. A disszidensek legnagyobb része, *Szentiványi* Arpáddal, *ellenesték* ezt a szándékát Ivánkáknak. Szentiványi kijelentette, ha Ivánka nem áll el tervétől, *6 leteszi mandátumát*.

— Nincs szükség erre a támadásra, — mondták, — Apponyi van olyan ember, hogy a képviselőházban is megfeleljen Tiszának, ha ezt szükségesnek látja.

Határozatot nem hoztak, hanem *csütörtökön újból összeülnek*, s addig Ivánka függőben tartja fölszólalását.

TÁVIRATOK.

Anglia hadiereje.

London, február 29. Az 1904—5. évi hadügyi költségvetés *28,900.000 font sterlingre* rug, vagyis 5,600,000 font sterlinggel kevesebbre mint tavaly. Az egész tényleges létszám 227,000 ember vagyis 8,761 emberral *kevesebb*. A dél-afrikai állandó helyőrség *21,500 ember*. A tüzéség teljesen új felfegyverzést 1907. márciusra befejezik.

A macedon helyzet.

Konstantinápoly, február 29. Legközelebbre várják azt az iradót, mely a macedon menekültek visszatérésére nézve a minisztertanács által megállapított feltételeket szentesíti, mire azután az iradót nyomban közzéteszik. A polgári ügynökök jelentései szerint a macedóniai helyzet meglehetősen megnyugtató. Várható, hogy a nyugalom a tavasszal nem fog megzavartatni.

Az orosz-japán háború.

(Ujabb támadás előtt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 29.

Ma még a japánok legutóbbi vereségének híréhez toldják az új meg új híreket, de minden jel arra mutat, hogy a legközelebbi napokban újabb, nagy harc lesz. Csata készül a tengeren, két helyütt is: Port-Arthur előtt, a hol már holnapra jelzik a japánok új támadását, és Vladivosztoknál, a hol a blokádnak már fogantatva van.

De harc készül a szárazföldön is. Mindkét fél serényen szállítja csapatait; az oroszok is, habár nagyobb akadályokkal küzdve. Nincs messze az idő, midőn megszólnak a szárazföldön az ágyúütegek, a Mannicherek tizezeiből pedig apró, gyilkos golyók röpködnek és része lesz a világnak egy nagy, a modern hadi technika minden vívmányával véghez vitt ütközetnek szenzációjában. A japánok erősen nyomulnak előre a Jalu folyó torkolata felé, az előőrsök közt már tegnap összeütközésre került a sor. A japánok nem akarják bevárni, míg az orosz hadsereg zöme a harctérre érkezik. Az orosz kormány el van szánva, hogy tavasz végéig 4—500 ezer embert szállít a harctérre, a japánok ez óriási masszával nem akarnak egyszerre megütközni s azért nyo-

mulnak előre, valószínűleg be Mandzsuriába, hogy az ott levő orosz sereget ütközetre kényszerítsék.

Legujabb távirataink ezek:

A port-arthuri támadás

Berlin, február 29. A „Wossische Zeitung” közli:

Most érkeznek japán részről az első pontos jelentések arról a támadásról, amelynek az volt a célja, hogy a japán flotta elzárja a port-arthuri hajórajt a kikötőben.

Kunimura tengernagy jelenti, hogy egyidejűleg *heves bombázás* volt, a mely tizenöt percig tartott és a japán hajóknak sikerült egy orosz torpedónaszádot erősen megrongálni. A japán flotta nem szenvedett veszteséget.

Azok a hajók, a melyek a port-arthuri kikötőbe indultak, hogy a torkolannál elsüllyesztve, roncsaikkal elzárják a kikötő bejáratát, *teljes sötétségben* indultak el; a fedélzetükön nem volt világítás, sem ágyú. A hajókon *10 tiszt és 67 matróz volt*. A kereskedelmi tengerészet sok matróza *önként* jelentkezett erre a vállalkozásra, de nem fogadták el ajánlkozásukat, hanem haditengerészeti matrózokat küldtek ezekre a hajókra. *Valamennyien el voltak szánva a halálra*, mert megmondták nekik hogy a hajókat el kell süllyeszteni.

Mikor a hajók közeledtek a kikötőhöz, a japán flotta *ágyútűzét kezdte az erődítmények ellen*. A legelől haladó hajót egy gránát a vízszint alatt érte s *menten megtelt vízzel és süllyedni kezdett*. A többi hajó erre megváltoztatta irányát s északkeletre fordult. A második hajó közben féloldalra süllyedt. Csak *két hajónak sikerült egész a kikötőbe jutnia*. Az egyiket a *Retvizán* külső felén, a másikat attól a ponttól valamivel távolabb *keletre süllyesztették el*.

Pétervár, február 29. Az orosz távirati ügynökség egyik tudósítója táviratozza Port-Arthurból mai koraival:

Mint határozott tényként jelentik, hogy a *Retvizán* cirkáló által visszavert támadásnál e hó 25-én éjjel az erőd ütegeinek első sortüze után *egy japán torpedónaszádon robbanás történt*. Az utóbbi napokban a helyzet nem változott. Ma északi vihar dühöng. A tenger nagy hullámokat vet és minden partraszállási kísérlet lehetetlen volna.

Niucsvang, február 29. A japánok legutóbbi kísérletének, hogy Port-Arthurt blokkirazzák, több szemtanúja azt mondja, hogy *a japánok közül vagy 19 ember, a kik a japán gőzösökön voltak, polgári öltözetben partra ért*, de nyomban elfogták. Az *Askó* és *Baján* cirkálók először közeledtek a japán flottához, de aztán ismét visszatértek. Ennek a manővernek nyilván az volt a célja, hogy a japánokat közelebbi lőtávolságra csalják, de ez nem sikerült. Két gránát, melyet japánok lőttek ki, a városba esett. A *Retvizán* páncélos némiképen támaszpontul szolgál. Az idegen mérnök, a kit megbíztak, hogy a hajót kiszabadítsa, feladott minden reményt a sikerre. Az a darab, a melyet b tettek, hogy a torpedó által szakított látket betömje, ismét klesett. A *Novik* cirkálót ismét kijavították. A *Pallada* cirkáló a száraz dokkban van.

Szentpétervár, február 29. Habár a japánok erősen igyekeznek veszteségeiket titkolni, megbízható értesülések szerint mégis *súlyosabb veszteségeket szenvedtek*. A *Jasma* páncélos hajó és egy másik cirkálóhajó annyira megsérült, hogy mindkettőt a *nagaszakii* hajógyárba kellett vonszolni.

Csapat-szállítások.

London, február 29. A Times jelenti Cse-mulpóból 27-éről: A japánok az utolsó napok-

ban csak élelmiszereket, trént és lovakat szállítottak partra. Összesen *20,000 ember szállított partra hat üteggel*.

Omszk, február 29. A háború kitörése óta eddig *48,000 löny orosz katonaság* haladt át az itteni vasútállomáson.

Pétervár, február 29. A katonai vonatok most naponként hat-szor indulnak a harctérre. A hadüzenet óta *126 katonai vonat* indítottak el *10—12 vaggonnal*. A legkisebb katonai *400*, a legnagyobb *960 löny* katonaságot vitt.

Malta, február 29. *Handadafa Maru* japán gőzös tegnap reggel három órakor ismeretlen rendeltetéssel innen elindult.

Pétervár, február 29. A szibériai vasut most tíz napja megkezdte a csapatszallítást, ennek folytán a mandzsourszági orosz hadsereg majd csak *negyven nap múlva lesz harcra kész*, mert addig lehetetlen a csapatszallítást teljesen befejezni.

A lefegyverezett Mandzsúr.

Sanghai, február 29. Az összes érdekelt hatalmak hír szerint megegyeztek abban, hogy a *Mandzsurt lefegyverzik* és a legénységet Pekingbe szállítják és addig tartják ott, míg a háborúnak vége lesz. Kedd óta négy vonat hagyta el *Tatingfut* és onnét csapatokat vitt az északkeleti határra. Az utolsó csapatrészt ma indul. Az onnan elindult csapatok összes száma *10,000 ember*. Taotingfuban az összes rendes katonaságot olyanokkal helyettesítik, akik Csuból (Santung tartomány) jönnek.

Vladivosztok blokádnál.

London, február 29. A *Daily Mail* jelenti Lakodateból: Hír szerint *Vladivosztok* *mult csütörtök óta blokádnál áll*.

London, február 29. A *Standard* jelenti Tokióból: Hivatalos jelentés szerint egy osztály orosz gyalogságot vettek észre Pingjangtól északra egy fél mértföldnyire, mely osztály a japán külső őrszemek tüzelése következtében *visszavonult*.

Pétervár, február 29. Itt oly híreket várnak, hogy a japán flotta *meg fogja támadni Vladivosztokot*, a mely blokádnál áll.

A japáni követ királyunknál.

Bécs, február 29. A király ma délelőtt magánkikhallgatáson fogadta az új japán attasét.

Pétervár, február 29. Az orosz hadügyminiszter megengedte *Maxinov* orosz ezredes leányának, hogy *mint közkatona beléphessen az 1. gyalogezredbe*.

Ujabb haditervek.

London, február 29. Port-Arthurból táviratozzák: A japán hajóhad állítólag azt a parancsot kapta, hogy *március elsején hajnalban támadást intézzen Port-Arthur ellen és kezdje meg a város bombázását*.

A kínaiak magatartása Port-Arthurban fölöttebb nyugtalanító. A kínaiak megtagadják az élelmiszerek és termékek eladását.

Tokió, február 29. Ötezer japán Kingcsangba összpontosult azzal a szándékkal, hogy a *közelfekvő orosz helyőrségeket meg-támadják*.

MULATSÁGOK.

(=) Az Aradi Turista Egyesület piknikje iránt széles körben terjed az érdeklődés. Már eddig is körülbelül 30 család és 60 fiatal ember kötelezte magát az abban való részvételre. A rendezőség minden lehetőt elkövet, hogy a részt-

vevő közönség finomabb ízlése és minden igénye teljes kielégítést nyerjen. Az Aradi Ipartestület előjárósága előzékenységgel engedte át összes szórakoztató helyiségeit. A résztvevő tagok és vendégek egy igen kedves nap emlékével gazdagabban fognak másnap reggel az estély színhelyéről távozni. A rendezőség felkéri az egyesület tagjait, valamint a kik résztvételeket eddig már megígérték, hogy az estély eszméjének minél szélesebb körökben szerezzenek híveket, a mennyiben minden biztosíték megvan arra nézve, hogy az estély fényes sikert fog elérni. A rendezőség kéri egyúttal az összes rendező bizottsági tagokat, hogy működésük eredményéről naponta este 6 és 7 óra között a Központi szálloda éttermében megelőbb számoljanak be.

Letartóztatott esperes.

(Egy görög-keleti pap bűnkrónikája.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 29.

Egy eltévelyedett ember büntetteiről hozt hírt Fogarásról a táviró. Az illető, aki papi hivatalánál fogva ezrek erkölcséről, lelki táplálékáról lett volna hivatva gondoskodni, ehelyett csalt, sikkasztott, hamisított, szegény embereket tett tönkre. Ahelyett, hogy a pásztor-ságára bizott nyájjal törődött volna, bankügynökséggel foglalkozott, és az isten ígéje helyett az anyagiak kultuszát hirdette. Es mikor végre utóllért a büntető igazságszolgáltatás keze, valószínűs bűnlajstrom bizonyult reá, tanúságaként annak, hogy a papi ruhával nem jár mindig együtt a tisztesség és a tiszta kéz. Az esetről a következőket táviratozzák Fogarásról:

Dán Gyula itteni görög keleti esperest, a ki mellesleg az Albina banknak fogarasi ügynöke is volt, február huszonkilencedikén bűnszünetei miatt ott *letartóztatották*.

A régóta folytatott manipulációkat *Wahot* Sámuel csendőrpáncsnok vette észre. Lassanként egész halmaz kompromittáló adatot gyűjtött össze Dán ellen; ezeket közölte azután *Nádudvary* vizsgálóbíróval, aki tüstént elrendelte a bűnszünet ember elfogatását. A letartóztatás *nyílt utcán történt*, és természetesen óriási feltűnést keltett, mikor az esperes két fegyveres csendőr között végigment az utcán. Ugyanekkor házkutatást tartottak a Dán lakásán, és íróasztala fiókjában számos kitöltetlen hamis váltót találtak. Különben is a csalások, sikkasztások és lopások egész sorozata sült ki az esperesre.

Mindjárt a letartóztatás után egy *barsányi* illetőségű lakost hallgatott ki a vizsgálóbíró, aki elmondta, hogy még 1889-ben több társával együtt egy *nyolcezer koronás váltót* adtak át Dánnak, aki ezt a váltót az Albinánál leszámoltatta. Azóta rendszeren törlesztették a váltót, úgy, hogy most már csak 1600 koronának kellene a tartozásból fennállani. A törlesztéseket azonban az esperes kezébe fizették és neki adtak esetről-esetre új váltókat. O azután kitöltötte a váltókat nyolcezer koronára, befizette a kamatokat és a törlesztésből fennmaradó pénzt saját szükségleteire fordította. Így a váltó elfogadói haterzenegyszáz koronával károsodtak, noha valamennyien kis földesek-jükből élnek.

A derék esperes 1900. decemberében *Új sinka* községben különféle ürügyek alatt ezer-nyolcszáz koronát szedett fel; *Tódericán* iskolaépítésre háromezerhatszáz koronát vett fel a községbeliektől templomépítési célra. Mindezeket a pénzeket elsikkasztotta. Tömeges szegény ember végképp tönkre ment manipulációi miatt.

A bűnszünet pap most vizsgálati fogságban ülve várja letéti megtorlását.

Vádak egy volt aradi tanár ellen.

(A földhözvágott imakönyv.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 29.

Egyik délből megjelenő budapesti lap erősen kikel *Pinterics Károly* volt aradi tanár ellen, aki jelenleg a budapesti VI. kerületi felső kereskedelmi iskolának tanárja. Az illető lap olyan vádakat emel *Pinterics* ellen, amelyek aradi szereplése után egyrészt nagyon hihetetleneknek látszanak, másrészt pedig igen naivak. A megvádolt tanárt, aki itt a kereskedelmi iskola növendékeit könyvvitelre tanította, mindenki igen szabadelmű, derék embernek ismerte, aki a társaságban úgy, mint növendékei körében meleg szeretetnek örvendett, szinte hihetetlen tehát az a vád, hogy *Pinterics* azóta „rettegett zsarnok” lett.

Az illető újság a következőket írja:

A VI. kerületi, nagymező-utcai felső kereskedelmi iskolában mostanában nagy felháborodás uralkodik a diákok között. Arról van szó, hogy egyik tanáruk, *Pinterics Károly* brutális módon sértette meg a növendékek vallásos érzületét, *kivett az asztalfiókból egy vastag imakönyvet és odavágta a földhöz, hogy az imakönyv darabokra szakadt*.

És mikor a jórészt felnőtt, tizenhét-tizen-nyolc éves növendékek zugni kezdtek azért, a tanár ur úgy boszulta meg magát, hogy tíz tanulóknak négyes végosztályzatot írt be a noteszébe.

Az eset részletei a következők:

Pinterics Károly tanár, aki a könyvvitelt tanítja a nagymező-utcai felső kereskedelmi iskolában, régóta zsarnoka a növendékeknek. Üldözi, bántja őket, úgy, hogy a diákok rettegve néznek az „órāja” elé. Egy egy könyvviteli óra ebben az iskolában elhitteti a növendékekkel praktice is, hogy volt valamikor középkor, a tanár ur nem kímél semmiféle fáradságot, hogy megkinozza a növendékeit s aki azt akarja, hogy a tanár ur ne bukassa meg, könyvtelen jó képet vágni a dologhoz.

Folyó hó 27-én, azaz szombaton következő eset történt:

Pinterics Károly tanár tíz órakor bement a felső új osztályba, hogy megtartsa a könyvviteli óráját. Óra előtt ötletszerűen rakosgatni kezdett a tanári asztalfiókban, a melyben a növendékek tartják a könyveiket. Egy vastag könyvet a kezébe vett és mikor látta, hogy *esdő imakönyv, úgy földhöz vágta, hogy a könyv menten széthullott*.

A növendékek, a kiknek jórésze, felnőtt, eszes fiatalember — a brutális vallásértés miatt felháborodott, zugni kezdtek, a mi épen nem hozta zavarba a tanár urat és tíz növendéknek, tekintet nélkül az előbbi osztályzatra, négyes végosztályzattal írt be. Erről a dologról negyven növendék által aláírt levél van a birtokunkban.

A fiuk aztán feljelentették az egész esetet *Lengyel Sándornak*, az iskola derék, érdemes igazgatójának.

Ebből a cikkből mindenki kiérzi az elfogultság hangját. Meglehet, hogy *Pinterics* ideges volt, ami egy tanárnál, akinek állandóan ezer bajavan, nem is csuda. Meglehet, hogy az imakönyvet, a melyet a tanári asztalfiókban talált, tényleg földhöz is vágta; de tudvalevőleg ott nincs is helye tanulóknak könyvének. A mi a szekundákat illeti, arról tudvalevő, hogy mindenki, a ki kapja, olvasatlanoknak, igazságtalanoknak és meg nem érdemtelennek szokta tekinteni.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Király házasság, vigjáték. (Páratlan bérlet.)
Szerda: Erény utjai, vigjáték. (Páros bérlet.)
Csütörtök: Erény utjai, vigjáték. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Kereszt jelében, dráma. (Páros bérlet.)
Szombat: Kereszt jelében, dráma. (Páratlan bérlet.)

* A király házasság. A régi magyar vigjátékok egyik legkiválóbbja, Tóth Kálmán pályanyertes darabja. A király házasság hosszú pihentetés után kedden este ismét színre kerül. Ezúttal ismét alkalma lesz élvezni a közönségnek *Zilahy Gyula* tökéletes alakítását Korpai Imrében; tudvalevőleg ez egyik legjobb szerepe a kiváló művésznek. A másik eseménye az előadásnak *Ternyei Lajos* fellépte lesz, aki *Lajos királyt* játssza.

* Az erény utjai szerdai bemutatójára már most nagy számmal vásárolják a jegyeket. A francia vigjáték elsőrendű irodalmi termék, melynek hangja és tendenciája egészen új. A darab csaknem az egész vigjátéki személyzetet foglalkoztatja.

* A kereszt jelében. Pénteken kerül bemutatásra *Bohrmann Riegen* híres darabja. A kereszt jelében, a mely a Quo vadis behatása alatt készült. „A kereszt jelében” Nero császár korában játszódik a fiatal kereszténység egyetemes küzdelmének a drámája, amelyet keresztül sző egy pogány ifjú és egy keresztény lány szerelmének bus története. A darab gazdag kiállításban kerül színre.

A talpasi zendülés a vádtanács előtt.

(A zendülők védelme.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 29.

A aradi kir. törvényszék vádtanácsa holnap délelőtt a talpasi zendülés ismeretes ügyével foglalkozik. Meglehetősen gyorsan jut ez a szenzáció az említett stádiumhoz: maga a zendülés január 9-én történt, s alig öt hét után már határozni fognak a vád alá helyezés dolgában.

Az aradi ügyészség összesen tizennégy ember ellen emel vádat, névszerint és a következő sorrendben: *Matye János* 64 éves, *László Mihály* 50, *László Pál* 30, *Balázs Péter* 35, *Vigyikán Péter* 41, *Rob Péter* 40, *Mócs József* 45, *Frencs János* 64, *Vid György* 41, *László Pászka* 64, *Olcsán Vazul* 46, *Szilágyi Mihály* 52, *Gesső Mihály* 51 és *Mócs Tivadar* 34 éves talpasi lakosok ellen, még pedig valamennyivel szemben a törvénykönyv 165. szakaszába ütköző hatóság elleni erőszak miatt.

A vádirat szerint az említettek 1904. január 9-én a jegyzői irodába és tanácssterembe mentek, s midőn a jegyző az általuk kelt folyamodványt nyomban elkészíteni nem akarta, úgy annak, mint *Illyés Gábor* községi írnoknak kezéből a tollat kivették, mindkettőt karjuknál fogva megragadták, a helyiségből kihurcolták, a hivatalos helyiséget bezárták, a kulcsokat pedig elrejtették. Az indokolás a következőképp írja le ennek megtörténtét:

A zendülők vezetője, *László Pál* azt követelte *Szelecsán* János községi jegyzőtől, hogy nyomban készítsen el egy kérvényt a vallás-és közoktatásügyi miniszterhez, hogy a község által 18,000 korona költséggel épített iskolaépületet, a melynek törlesztése súlyos teherként nehezedik a községre, vegye a községtől át.

A jegyző nagy elfoglaltságára hivatkozott, s azt mondta, hogy várjanak holnapig, akkor megteszi. Azok azonban kihívó és parancsoló hangon mondták:

— Most, mindjárt kívánjuk!

Erre történt, hogy a jegyző kezéből ki-

kapták a tollat, és öt kituszkolták. Ezután visszamentek, s az őrök orra előtt becsapták az adófölkönyvet, kezéből a tollat kikapták, s rákiáltottak:

— Ki innen!

Azzal őt is kituszkolták. Azután történt, hogy az *irodát bezárták* s a kulcsokat magukhoz vették.

A vádirat ellen *Opre Péter* dr. aradi ügyvéd, a zendülők védője kifogásokat adott be s abban a következőképp mondja el a zendülés előzményeit.

Szelecsán János, a talpasi községi jegyző, hat év előtt a *saját telkét* megvételre a községgel s kimondatta a képviselőtestülettel, hogy arra, nagy költséggel iskolát építtetnek. A képviselőtestület belament ebbe. Kölcsönt vettek föl az építésre, melynek törlesztése azonban ólomsúlylyal nehezedett a községre. Mikor e miatt a közköltés kivételére egyre nagyobb lett, 1903. májusában kimondta a képviselőtestület, miszerint kérvényt intéz a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy vegye át az állam az iskolát s vegye át az építés hátralevő tartozásának fedezését. A képviselőtestület utasította a községi jegyzőt, hogy az erre vonatkozó kérvényt készítse el. A jegyző azonban többszörös sürgetésre ezt nem készítette el. Vasárnaponként egész csoportokban keresték föl a jegyzőt — mondja a védő kifogás-levele —:

— Megcsinálta a jegyző ur a kérvényt?

— Még nem.

— Siessen, mert még perelni fogják a községet.

A védelem szerint 1903-ban egész éven át hétről hétre, napról-napra halasztotta a kérvényt a jegyző. E miatt 1903. decemberében a képviselőtestület újból határozatot hozott a kérvény dologában s újból utasította a jegyzőt a kérvény sürgős elkészítésére.

Mikor a karácsonyi ünnepek is eltelték, a nélkül, hogy a kérvény elment volna, újból kezdődött a sürgetőjárás. 1904. január 9-én, a mikor román ünnep volt s ilyenkor, szokás szerint újra sokan voltak a községházán, megint sürgették a kérvényt.

— Jól van, majd megcsinálom valamegyik nap.

Mikor a parasztok látták, hogy a jegyző újra halogatja a dolgot, kitört belőlük a harag.

— Ha nem akarja megcsinálni a kérvényt, akkor ne legyen jegyző és hagyja el a községházát!

Igy történt az az incidens, a mely által előidézett forrongás katonaság kirendelését is szükségessé tette.

A védelemnek ezekben leírt kifogásait a vádtanács holnap, kedden tartandó ülésén fogja tárgyalni. A tanácsnak elnöke *Galu József*, előadója *Domonkos László* törvényszéki bíró. Miután a védelem kifogásaiban több, eddig nem ismert adat foglaltatik, valószínűleg a vádtanács a *vizsgálat kiegészítését* fogja elrendelni.

SPORT.

+ Az aradi polgári lövészegylet vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését *Műlek Lajos* dr. főlövész-mester elnöksége alatt, ki megnyitó beszédében lelkes szavakkal méltatta a régi, derék egyesület munkásságát. Azután *Kovács Vince* olvasta fel titkári jelentését, mely a következő érdekesebb adatokat tartalmazza: A lövészegylet az elmúlt évben 32 napon tartott lövészettel. A Lőrinc napján megtartott díjlövészeten az ország különböző lövészegyletei is képviselték magukat. Nagy lelkesedéssel emlékezett meg *Magyar Ferenc* lövész-mesterről, az elmúlt évben is sokban javukra volt a lövészeknek. A kiserdő gondozása, szépítése az elmúlt évben is *Nagy Kálmán* lövész-mester gondját képezte, aki a legnagyobb igyekezettel

oda törekedett, hogy a bekövetkező jövő, a mikor a régi temetőt is a kiserdőhöz csatolják, ne találja a lövészegylet, illetőleg a gondozására bízott kiserdőt kiserületlenül. Majd részvétellel emlékezett meg *Mittelmann Ferenc*, *Réthy Lipót*, dr. *Vertán Oszkár* és *Verbo Ádám* egyesületi tagok elhalálozásáról. Indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvi részvétét fejezte ki. Az egyesületnek 226 rendes tagja van. Majd a pénztáros és számvizsgáló bizottság jelentései olvastattak fel, melyeket a közgyűlés egyhangúlag tudomásul vett s a számadásokra a szokásos felmentvényt megadta. Sajnálattal emlékeztek meg *Reicher Ferenc* számvizsgáló-bizottsági elnök lemoratásáról. Helyébe *Maresch Gyula* eddigi számvizsgáló bizottsági tagot hozta javaslatba s ennek helyébe pedig *Kosztka Emil* választmányi tagot. Az így megüresedett választmányi tagságra *Boros Vida* egyesületi tagot választotta meg a közgyűlés. Az indítványok során a közgyűlés dr. *Műlek Lajos* főlövész-mestert, *Magyar Ferenc* és *Nagy Kálmán* lövész-mestereket, *Klein Ignác*-nak, *Tedeschi Viktor*-nak és *Kovács Vince* titkárnak az elmúlt évben kifejtett fáradozásaiért jegyzőkönyvi köszönetét fejezte ki.

+ Aradiak a birkózó versenyen. Vasárnap folyt le Budapesten a Vigadó nagytermében az országos bajnoki birkózó verseny, amelyen két aradi athlét, *Láng Oszkár* és *Odry Zoltán*, az Aradi Tornaegylet tagjai is résztvettek. A P. H. így ír a vidéki athlétákról: Nehány vidéki is bemutatkozott ez alkalommal. Igazán athlétá termetűek voltak köztük, gyönyörűen kifejtett izmokkal, azonban boldogulni abszolúte nem tudtak. De hát ennek nem ők az okai, mert a vidéken jó mestert, aki fogásra és a birkózás különböző fortélyaira taníthatná őket — nem igen kaphatnak, s így magukra hagyatva, minden fortély nélkül tisztán erővel dolgoznak. Az aradi athléták közül *Odry Zoltán* a nehézsúlyúak között a harmadik helyre került. Erős dolgot adott *Láng Oszkár* is ellenfeleinek; a középsúlyúak második helyezettje, *Patak Hugó* huszonkét és fél percnél tovább birkózott vele, míg le tudta győzni. Magában ez az eredmény is elég arra, hogy reménnyel várjuk a jövő évi bajnoki versenyt, ahol nagyobb training után bizonyára jobb eredményt fognak athlétáink elérni.

Egy diák öngyilkossága.

(Akit a nagybátyja a halálba hív.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 29.

Vasárnap reggel egy tizenhatéves aradi diák öngyilkos lett. Abban a szomorú krónikában, amit a folyó esztendő Aradon az öngyilkosságok terén produkált, ez a megdöbbentő eset különösen az előzményei révén kér nagyobb helyet a többinél. Az előzmények adják okát a végzetes tettetnek is, még pedig oly különös okát, hogy az ember önkénytelenül is gondolkodóba esik, és babonás félelemmel néz azokba a sötét titkokba, amelyek földöntúli dolgokat fednek.

Emlékeztet még az az eset, amikor ez előtt mintegy három esztendővel, *Sonn József* aradi férfitiszabó rejtélyes módon eltűnt. Hiába volt minden keresés, kutatás, hiába foglalkozott az egész város ennek a titokzatos esetnek a részleteivel, *Sonn József* nem került elő. Végre, az eltűnés után mintegy két héttel a Marosból egy feloszlásnak indult hullát fogtak ki, amelyben a ruházat után ráismertek az eltűnt emberre.

Ez az ember nagybátyja volt *Sonn Rezső*-nek, *Sonn Adolf* aradi kereskedelmi utazó tizenhatéves fiúnak. A fiu a főreáliskola hatodik osztályába járt; eszes, jó felfogású gyerek volt, de nagybátyja szerencsétlen sorsa sokat foglalkoztatta. Utóbbi időben zavaros gondolatai voltak, ideges volt, és gyakran emlegette odahaza:

— Vagy megbolondulok, vagy valamit teszek, de ezt nem bírom tovább!

Ha pedig kérdezték, hogy mi baja van, nem tudott feleletet adni.

Vasárnap reggel, mikor a fiu felébredt, azt mondta az anyjának:

— Mama, majjel álmomban itt volt a Józsi bácsi, és hívott magával.

Sonn Adolfné nem vette komolyan ezt a beszédet és semmi rosszra sem gondolt, mikor a fiu elment hazulról. *Sonn Rezső* pedig kiment a Maros partjára és egy darabig ott sétálgatott. A városház háta mögé érve, körülnézett és látva, hogy kevesen járnak arrafelé, hirtelen leszaladt a töltésen és a vízbe vetette magát.

Egy arra járó asszony figyelmes lett a loccsanásra és a fagyos vízben vergődő fiut meglátva, rímulten szaladt a városházához, hogy a dologról jelentést tegyen.

A városház kapuja alatt állottak *Molnár Mihály* tizedes, *Barolák János*, *Laczi János* és *Ursika Flórián* rendőrök. Az asszony a tizedesnek elmesélve a történeteket, az három társával a helyszínére szaladt s egy kézhezkapott ruddal igyekeztek a fuldoklónak segítyt nyújtani. A fiu azonban nem vette igénybe a segítyt s tovább uszott a hideg vízben a Maroshíd elé. A *Czukur-féle* fatelepig szemmel lehetett tartani a gyereket s mentői már-már abban bizakodtak, hogy talán magától is kiúszik, azonban ott hirtelen alábukott. Éppen ekkor jött át a nagyhídon két 33. gyalogezredbeli tiszt, akik látva a vízben vergődő fiut, éppen utána akartak ugrani, mikor elmerült. A parton álló molnárok ugyan csolnakba ülve siettek segítyre, de a szerencsétlen gyerek nem bukkant fel többé és mikor hosszas keresés után csáklával kihalászták a vízből, akkor már nem volt benne élet.

Az eset hírére kiment *Vidéki Gusztáv* ügyveltes rendőrtiszt, *Prohászka László* dr. és *Tisch Mór* dr. orvosokkal, de csak a beállott halált konstatálhatták. Intézkedésükre a halálba vágyott ifjut szüleinek *Weitzer János*-utca 19. szám alatt levő lakására szállították, ahol a szerencsétlen anyának óvatosan tudtára adta a szörnyű esetet, átadták neki fia kihűlt testét. *Sonn Adolf*, a gyermek atyja ép üzleti uton volt, és főnökének, *Weisz Sándornak* táviratára csak ma reggel érkezett haza. A pályaudvaron közölték vele a megrendítő hírt.

A szerencsétlen fiut ma délután temették el az izraelita sírkertben. Családja iránt általában részvét nyilatkozik.

HIREK.

— A király a papáról. *Bécsből* táviratozzák: A király ma *Hartmann*-t, a híres egyházi zeneszerzőt fogadta, akinek megígérte, hogy hangversenyén meg fog jelenni. A király a kihallgatás során a zeneszerzőtől a pápa hogyléte felől érdeklődött. *Hartmann* azt felelte, hogy a pápa egy kissé sápadt és fáradt. A király erre így szólt:

— Ez a sok munkától van és attól, hogy ő szentsége kevés mozgást végez.

Hartmann megjegyezte még, hogy a pápa igen kedves és jó ember.

— Igen, igen, — mondta a király, ezt már hallottam és tudom.

— A hadügyminiszter kitüntetés. A király, a mint *Bécsből* táviratozzák, ma kihallgatáson fogadta *Pitreich* hadügyminisztert, a kinek személyesen nyújtotta át a *Lipóttrend* nagy keresztjét, a melylyel kitüntette.

— A szinügyi bizottság ülése. Aradváros szinügyi bizottsága március 3-án ülést tart, a melyben a szerződés megváltoztatása és a pályázat kiírása lesz a tanácskozás tárgya. A

szerződés megváltoztatása természetesen csak az új pályázat nyertesére fog vonatkozni.

— **Kétszázötven millió beruházásokra.** Az ex-lex állapot egyik legkárosabb következménye, amelynek hatását az ipar és kereskedelem szenvedte meg, a beruházások elmaradása volt. Most, hogy kilátások vannak az ex-lexből való kijutásra, erre is rákerül a sor. A mint fővárosi tudósítónk táviratozza, a kormány a beruházási törvényjavaslatot még a legközelebbi hetekben be akarja nyújtani a képviselőházhoz. A javaslat kétszázötven millió korona kiadást kontemplál.

— **Nevezetes látogatás.** Nagyváradról egy fölöttebb érdekes látogatás hírét jelentik táviratban. Maga a vizit, ha az ember egy adatról nem tud, nem különös. Mindössze annyi, hogy **Bari József**, a nagyvárad kir. törvényszék elnöke, látogatást tett **Fuchs Mór dr.** és **Kecskeméti Lípót** zsidó főrabbinál. Az érdekes azonban az a dologban, hogy **Bari József** volt a híres *tisza eszlári* pörnek a vizsgálóbírája. A két rabbi közül az egyik az orthodox, a másik a neolog izraeliták papja Nagyváradon. Mindakettő tudós nagyképzettségű pap. De hogy a két látogatás során szó esett-e a híres pőről, a melyben ugyiszlóan a magyarországi zsidók sorsa volt kockán: nem tudni. Lehet, hogy tapintatosan elkerülték ezt a témát. De kétségtelen, hogy mind a két látogatásnál gondolatokban megjelent az emléke az eszlári napoknak, Solymosi Eszternek, meg a vádál illetett, meggyanusított zsidóknak...

— **Beszámoló Déván.** Déváról jelentik: **Thoroczky Miklós** gróf, a dévai kerület képviselője tegnap tartotta beszámolóját választóinak jelenlétében. A képviselő a parlament legutóbbi eseményeiről beszélt, kifejtette politikai irányát és ígéretet tett, hogy törhetetlenül küzdeni fog a szabadelvűség zászlaja mellett. **Thoroczky** gróf beszámolóját nagy lelkesedéssel fogadták.

— **Főúri eljegyzés.** **Zichy Angela** grófnőt **Khnen-Héderváry Károly** gróf gyámleányát a napokban jegyezte el a hédervári kastélyban **Solymosi László** báró nagybirtokos.

— **Főpapok a szocializmus ellen.** Nagyváradról táviratozzák: **Szmrecsányi Pál** nagyvárad püspök birtokain üdvös intézkedéseket léptetett életbe a szocializmus terjedésének megakadályozására. Elrendelte, hogy az eddigi albérlet helyett, a mely a legtöbb bajnak volt forrása, házilag kezelteti birtokait. Fölhívta egyben jószágigazgatóját, hogy a legeltetési ügyről tegyen neki jelentést. — **Mangra Vazul** nagyvárad görög kat. püspöki helynök pástorlevelet intézett papjaihoz, a melyben figyelmezteti őket, hogy csakis a megállapított stólat szedjék; a kiről kiderül, hogy magasabbat szed, esetleg föl is függeszti állásától. **Mangra** legközelebb körutra megy, annak tanulmányozására, hogy mi okból terjed a szocializmus a románok között.

— **Leégett gőzös.** **San-Francisco**-ból jelent egy távirat: A **Queen** gőzösön **San Francisco** és **Seattle** közt tűz ütött ki, a mely alkalommal négy tiszt és a legénységből két ember életét veszítette.

— **Batthyány Lajos gróf pipája.** Gyászos emlékü ereklyét szerzett a napokban **Darnay Kálmán**, a sümegi múzeum tulajdonosa. Az ereklye **Batthyány Lajos** gróf remekművű pipája, a melyet a vértanu 1849. október 6-án az Újépületben használt, és midőn lemondott azon reményről, hogy kegyelmet nyer, megajándékozta azzal börtönőrét. A karcsu, hosszunyaku, szépen kiszívott tajtékipipán művészi domborműben rajta látható a vértanu **B. L.** monogramja felett a grófi korona. A pipa két fele, valamint

közepe ezüstveretes, s lapos kupakját virágvas-sós fonja körül. A pipa, miként azt az ötös-jegy mutatja, 1844-ben készült.

— **Krüger haldoklik.** A bur köztársaság sokat emlegetett volt elnöke, **Krüger**, amint *Mentónéből* jelentik, egy mentonei szállodában haldoklik. Az orvosok lemondtak minden reményről.

— **Áthelyezett üzletvezetőség.** A múlt években többször megírták a lapok, hogy az államvasutak aradi üzletvezetőségét katonai szempontoktól Temesvárra, mint hadtestparancsnoki székhelyre helyezik át. Az áthelyezésből persze nem lett semmi. Most újból kísértienek ezek az áthelyezési hírek, ezúttal azonban nem az aradi, hanem a szegedi üzletvezetőségről van szó. Körülbelül bizonyos, hogy ebből az áthelyezésből sem lesz semmi, noha egyik szegedi lap azt már mint befejezett dolgot írja meg. A szóban foró újság híre így hangzik:

Budapesti tudósítónk telefonálja, hogy a szegedi üzletvezetőségnek Temesvárra való áthelyezése befejezett dolog. Az áttelepítést a kormány azzal okolja meg, hogy a katonai szempontok föltétlenül szükségessé teszik, hogy az üzletvezetőség a hadtestparancsnokság székhelyén legyen, mert a vasut csak így felelhet meg teljesen nagyjontosságu hadászati hivatásának. Természetes dolog, hogy a kétszáz tisztviselővel dolgozó üzletvezetőség elhelyezése érzékenyen érintené Szeged városnak nemcsak társadalmi, hanem gazdasági érdekeit is. A kormány érezte, hogy kötelessége kárpótlásról gondoskodnia. Szeged kár-ótlása az üzletvezetőségért az lesz, hogy viszont Budapestről idehelyezik a bevételi ellenőrséget, amelynek négyszáz tisztviselője van, tehát kétszer annyi, mint az üzletvezetőségnek. Tudósításunk, amely beavatott és megbízható forrásból ered, végül azt közli, hogy az üzletvezetőség eddigi tervek szerint augusztusban fog átköltözni Temesvárra.

— **Az ideai fegyvergyakorlatok.** A közös hadügyminisztérium a tartalék és póttartalék fegyvergyakorlatokra való behívására vonatkozólag rendeletet bocsátott ki. Ez a rendelet mindazoknak a kívánságoknak a tekintetbevételével adta ki, amelyeket a delegációban hangoztattak. A magyar korona országainak területéről kiegészülő csapatoknál a fegyvergyakorlatok idejét úgy határozta meg, hogy az a bekövetkezendő ujonckiképzéssel ne essen össze. Ennélfogva a fegyvergyakorlatok május 15-én nem fognak tulterjedni. Tartalékos tisztek hadapródok közül csak azok fognak ezekre a tavaszi gyakorlatokra behívanni, akiknek a katonai szabályzat értelmében ebben az évben okvetlen be kell vonulni; a többiek pedig valószínűleg ősszel kapják a behívót. Azoknál a csapattesteknél, amelyeknél a behívandók száma oly nagy volna, hogy azok kiképzését hátráltatná, egy rész a későbbi (ősz) hadgyakorlatokra maradhatna fenn, melynek időpontját később állapítanak meg. Azok a tartalékos tisztek és hadapródok, akik az okkupált területen állomásozó csapatok állományába tartoznak, a fegyvergyakorlatot ezeknél a csapatoknál kötelesek elvégezni. Azok a tartalékos tisztek és hadapródok, kik a magukat a magyar korona országából kiegészítő csapatokhoz tartoznak, elő fegyvergyakorlatukat, vagy ennek megismétlését április és május hónapokban tartoznak elvégezni. A második és harmadik fegyvergyakorlatokra nézve az utasítások később fognak kiadani. A bécsi *Reichswehr* közli az 1904. évi nagy hadgyakorlat programját is, amely szerint az idén a 2., 8., 9., és 14-ik hadtest vesz részt a hadgyakorlaton. Mind a négy hadtest osztrák, a magyar hadtestek tehát nem mennek a király elé hadgyakorlatra, sőt még az említett hadtestek területén állomásozó magyar ezredek is, nevezetesen a 6., 51., 60., 72. és 101. gyalogezredek és a 4-ik

huszárezredet is kihagyták a hadgyakorlat programjából.

— **Henrik főherceg temetése.** *Kielből* jelentik, hogy ma délelőtt a Miklós-temp'omban **Vilmos** császár, a katonai és városi hatóságok jelenlétében temették el az elhunyt **Henrik** főherceget. A gyász jeléül a kikötőben horgonyzó hajók huszonegy ágyulövést tettek.

— **Az aradi református egyház segélye.** Amint annak idején megírtuk, az aradi evangélikus református egyház évi segélyét Arad város törvényhatósága határozatilag felemelte. Ezt a határozatot már a belügyminiszter is jóváhagyta, amiről ma a várost értesítette is.

— **Oroszbarát tüntetés Bécsben.** Bécsből telegrafálják: Vagy ezer embernyi tömeg, mely **Kollar** cseh költő sírjától tért vissza, a **Reisnerstrasse**-ba vonult, megállott az orosz nagykövetség palotája előtt és levett kalappal éltette az orosz népet, azután *Hej Slovanet* énekelte. Orosz tüntetők az orosz nemzeti himnust énekeltek. Egy küldöttség a palotába ment, hogy a nagykövetet rokonszenvérről biztosítsa. **Kapnist** gróf nagykövet azt válaszolta, hogy a szlávok rokonszérése az orosz nép iránt, mely érzelmet mindenkor becsesnek tart, a mostani komoly pillanatban annál örövendetesebben hat reá. És ezért köszönetét fejezi ki. Midőn ezeket a szavakat közölték a tüntetőkkel, ezek újból éltették az orosz népet. Azután a tömeg széteszlott.

— **A Péter utca szabályozása.** A város szabályozásának szélesebb mederbe való terelése előtt is folyik már az egyes utcák szabályozása. Ma terjesztette be **Institoris Kálmán** polgármester a *Péter-utca* szabályozásáról szóló jelentését a tanácshoz, amely legközelebbi ülésén fog e tárgyról tudomást venni.

— **Hazaáruló román pap.** Nagyváradról telefonálják: Egyik Nagyváradhoz közel fekvő község román papja ellen a szentszékhez feljelentés érkezett. Az illető pópá ugyanis, mikor egy istentisztelet alkalmával áldást kellett volna mondania királyunkra, **Ferenc József** helyett **Károly román királyra** mondta az áldást. A templomban jelen voltak felháborodva távoztak a hazaáruló pópá istentiszteletéről és rögtön megtették ellene a feljelentést.

— **Egy millió a Magyar Tudományos Akadémiának.** Megemlékeztünk már arról, hogy egy biharvármegyei földbirtokos egy millió koronát hagyott végrendeletében a Magyar Tudományos Akadémiának. Most arról értesülünk, hogy az illető örökhagyó **Miklóssy Ferenc** kőhalmi nagybirtokos, ki két hét előtt halt el hirtelen szív-széhlődés következtében. Egy nagyvárad újság szerint az örökhagyó azzal a kikötéssel testálta az egymilliót a Magyar Tudományos Akadémiának, hogy száz évig kamatoztassa s ha a haza veszélyben lesz, az egész összeget fordítsák egy magyar hadsereg fellállításának költségeire. Erre a hírre nézve, a mint lapunknak táviratozzák, **Szily Kálmán**, az Akadémia főtitkára kijelentette, hogy ily örökségről az Akadémiának tudomása nincs.

— **Halálozások.** Az aradi sportéletnek és társaságoknak egy általánosan becsült, népszerű embere halt meg ma este: **Bródy József** tisztviselő, **Bing Ede** bornagykereskedésének évek hosszú során át főkönyvevezetője. **Bródy** oszlopos tagja volt az *Aradi Tornaegetesületnek* és lelkes művelője a magyar vívásnak. Nemcsak itthon vett részt a sportnak gyakorlásában, hanem az országos vívóversenyeken is megjelent, sőt néhány éve Aradváros képviselőtében résztvett a hamburgi vívóünnepen. Erős, hatalmas ember volt, a város egyik legjobb vívója. A betegség hamar, alig fölesztendő alatt végzett vele. Ma este hét órakor negyvenegy éves korában hunyt el. Halála családján kívül gyászszal illeti az aradi sportéletet, a mely bizonyára hiányát fogja érezni.

Schreiber Fülöp gőzmalomtulajdonos, megyebizottsági tag, a Pécskai Takarékpénztár felügyelő bizottságának elnöke, 53 éves korában M. Pécskán elhunyt.

— **Aradiak a betegsegélyző pénztár országos kongresszusán.** Vasárnap tartották meg Budapesten a kerületi betegsegélyző pénztárak országos kongresszusát. A munkások baleset ellen való biztosításáról szóló törvényjavaslatot tudatlik a kerületi betegsegélyző pénztárak sereimesnek tartják magukra nézve, létfontosságukat látják megtámadva a törvényjavaslatban. Az aradi kerületi betegsegélyző pénztár részéről Leitner Ernő dr. és Sárga Károly ellenőr vettek részt a kongresszuson.

— **A rozoga ártéri hidak.** Az Arad és Új-Arad közötti két ártéri hid rozoga állapota ellen utóbbi időben sok panasz hallatszott. E panaszok fülébe jutottak *Dálnoki-Nagy* Lajos alispánnak is, aki azonnal átírt a városhoz, hogy a hidakat oldaleresztékekkel erősítsék meg addig is, amíg rendes tatarozási munkálatokat végezhetnek rajtuk. Az átirattal szombati ülésén foglalkozik a város tanácsa.

— **A Panama-csatorna munkálatai.** *Newyork*-ból jelentik, hogy *Walker*, a Panama-csatorna-bizottság elnöke ma közteszi, hogy a csatorna építési munkálatait újból megkezdik. A csatornán *negyvenezer ember fog dolgozni* és a munkálatok így is csak *nyolc év múlva érnek véget*.

— **A halálról . . . Krakóból** megindító, a telepatikusoknak való eset hírért jelenti egy távirat. A krakói *Barbara*-templomban a szöszékre ment *Péter* atya.

— Beszélni fogok nektek, — így kezdte — hűveim: a halálról . . .

A következő pillanatban *Péter* atya összeesett és meghalt. Szívszélhűdés érte. A hívek minden prédikációál meggyőzőbben rettenetesebben látták: mi az a halál.

— **Balla Frigyes festménye.** Az *Andrássy*-téren sétáló közönség a *Reinhart* Fülöp-féle butorkereskedés kirakatában ma egy nagyértékű művészi munkában gyönyörködhetett. *Balla Frigyes* állította ott ki egy öreg favágót ábrázoló festményét. A képen domináló szürke tónus hangulattal emeli ki az erősvonású férfiarcot, amelynek lágy és mégis erős kidolgozása valósággal megkapja a szemlélőt, sok elismerést szerezve az alkotó művésznek.

— **Eljegyzés.** *Váradi Alfréd*, az Aradi Nyomdatársaság derék belüszedője vasárnap tartotta eljegyzését Aradon *Meisl Lipót* nyug. tanító kedves leányával, *Bertus* kisasszonnyal.

— **Megfagyott emberek.** *Párisból* jelentik, hogy ott a legutóbbi három nap óriási hidegek jártak. Tegnapelőtt *öt ember megfagyott* az utcán és tegnap is két megfagyott asszonyra és egy férfire akadtak.

— **Számgyakornoki kinevezés.** A m. kir. pénzügyminister *Kozma János* makói kir. adóhivatali díjnokot ideiglenes minőségű segélydi-jas kir. pénzügyi számgyakornokká nevezte ki a makói m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez.

— **Halál a városházán.** Szombaton délután egy hetven-hetvenöt évesnek látszó ember ment be a városháza kapuján. Alig állott a kapu alatt pár pillanatig, hirtelen összeesett. *Brück Gyula* dr. azonnal segélyre sietett, de nem tudta magához téríteni. Az előhívott mentők beszállították a megyei kórházba az ismeretlen, aki tegnap délelőtt, anélkül, hogy egy pillanatra is magához tért volna, meghalt. Az orvosok a halál okául végelgyengülést konstataáltak. Miután az elhaltat semmiféle okmány és irás nem volt, amiből személyazonosságát meg lehetett volna állapítani, a rendőrség csak ma tudta kipuhatolni, hogy az illető *Cseras Tódor* aradi lakos. Szombaton délelőtt még templomba ment az öreg, és tegnap már halott volt. Hazaszállították a Téli utca hatodik számú házában lévő lakására.

— **Asszonyháború Kétegyházán.** *Kétegyházán* vasárnap mintegy százötven asszony fenyegetően állást foglalt a község háza előtt, mert özvegy *Bartók* Lászlóné az ősszel a budapesti bazi- és népipar kiállítására összeszedett tárgyakat nem tudta mind eladni a kiállításon. Az átvett cikkeket a kiállításon csak a felerésze kelt el, s a mikor *Bartók* Lászlóné leszámolás végett a községben megjelent, azok az asszonyok, kiknek munkája a kiállításon nem kelt el, a visszahozott munkát nem akarták elfogadni, hanem *pénzt követeltek*. Ebből nagy civakodás ke-rekedett, a minnek az lett a vége, hogy *Bartók* Lászlóné kénytelen volt a község házára menekülni. Végre is a csendőrségnek kellett közbelépni, a mire az időközben felszaporodott tömeg lassan szétoszlott. A főszorgabíró vizsgálatot indított.

— **Halálos elgázolás Budapestről** írják: Ma reggel a nyugati pályaudvarban a 8297. számú mozdony elgázolta *Sbiasny Pál* 30 éves kocsitolót, aki nyomban meghalt. A nyomozás megállapította, hogy *Sbiasny* saját vigyázatlanságának lett az áldozata. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— **Emberi vivizsekölő.** Az állatvédők mindenütt a világon élénk harcot kezdtek a tudomány martirjait, az élve boncolt állatok megvédelése érdekében. Mialatt pedig ez a harc a vivizsekölő ellen folyik, egy tudós a leghidegebb vérrrel folytatja a véres kísérleteit — embereken. Kopeahágában történt az eset. Egy *Stroemsied* nevű fiatal orvos szegény embereket de különösen szegény gyermekeket szokott az utcán megszólítani s pénzigérekkel a laboratóriumába csábítani. Eddig két olyan esetet állapítottak meg, a mikor *Stroemsied* éhes gyermekeknek ebédet adott, azonkívül még két koronát is; hanem mikor felmentek a laboratóriumába, ott elaltatta őket, az egyik gyermeknek a testéről egy négyszög centiméternyi bőrt lefejtett, a másikkal pedig valami vérinjekciót adott be, a mitől a gyermek később súlyos beteggé lett. Dr. *Stroemsied* módszere azonban főleg abban nyilvánult, hogy a hozzájövő betegeket nem gyógykezelte, hanem kísérletezett velők, mítsen törődve azzal, ha a beteg meghal. Másfél év óta manipulál már ekként a rettenetes ember, míg végre most leleplezték s az ügyészség nyomban letartóztatta. Azonban nagy a valószínűsége annak, hogy dr. *Stroemsied* egyszerűen örült. A titkos kutatásainak célját nem akarja elárulni.

— Nem árulem el a titkomat, — mondotta — azonban beláthatatlan kárt okoz ön-magának az emberiség, amikor nagy munkámban önök megakadályoznak. Igaz, feláldoztam egy két életet, de az milliók érdekében történt.

A városban nagy a felháborodás. Egy izgatott tömeg tegnapelőtt csaknem felgyújtotta az orvos villáját.

— **Rendkívüli cipőforgalom Porter Vilmosnál.** Tulzsfolt raktár miatt, a Porter Vilmos nagy áruházában lévő cipőárak jelentékenyen leszállított árak mellett adatnak el, ez idő szerint. Ugy gyermek, mint férfi és női áru feltűnő nagy választékban van képviselve s számos tavaszi újdonságot is találunk ott. A közönség saját édekét követi, ha most ezen vásárlásait megteszi, mivel igazán jelentékeny megtakarításokat tesz. Emellett minden vevő a fényképedvezményt is élvezi, csupán a díszes papírkörötért kell három koronát megtértenie. Vidéki megrendelések azonnal eszközölkötnék. Telefon szám 824.

— **Aki kertjét szereti,** szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar, az fedezze mag-szükségletét Mauthner Ödön cs. és kir. udvari mag-kereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 83. A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosan ismert, világhírű, kitűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti és virágújdonságoknak egész sorozatát is tartalmazza. 3439

— **Szoba illatok a legfinomabb minőségekben.** 1 üveg 70 fillér Vojtek és Weisznál Aradon. 44

— **Elveszett börtáska.** *Boksán*. Károly máv. tisztviselő egy fekete börtáskát, melyben több iromány, két vasuti szabadjegy s egyéb tárgy volt, elvesztett. Kéri a becsületes megtalálót juttassa a központi hivatalban kezéhez vagy az állomási pénztár útján rendeltetési helyére.

Elítélt ügyvéd.

(Elmozdítás a gyakorlatból.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 29.

A szabadkai ügyvédi kamara fegyelmi bírósága szenzációs ítéletet hozott, amely n gy föltűnést keltett a nagy bácskai városban. Az ügy, amelyben egy ügyvéd van súlyosan kompromittálva, a következő:

Egy *Patacsics János* nevű szabadkai bérkocsis az 1901. év nyarán súlyos elmebajba esett, amit megtudva *Matkovics István*, *Klein Henrik* szabadkai ügyvéd kliensfogdosója, föl-világosította *Patacsics* német, hogy nem lévén gyermekel, ha férje meghal, nem ő, hanem urának a rokonai fogják a vagyont örökölni. Legjobb lesz tehát, ha a vagyont még idejében átírattja magára.

Az asszony erre elment *Klein*hez, hogy írja át a vagyont, ami körülbelül 15,000 koronát ért. *Klein* erre vállalkozott is, de tudta, hogy a férj és nő közti vagyonátruházáshoz közjegyzői okirat kell, de viszont tudta azt is, hogy a férj örült s hogy a közjegyző ezt észrevéve, nem fogja az okiratot kiállítani. Hogy tehát a közjegyzőt kényszerít kiájtassa, a vagyont nem a nőre, hanem annak egy távoli rokonára iratta át s erről iratta át az asszonyra. De még ezt megelőzőleg *Patacsics* házát a távoli alyafitól potom árán megvette, ezt egy harmadik okiratban a saját fiára, *Klein József*re iratta át, még pedig a nő haszonélvezetének mel-lőzésével.

Pár hónapig azután nyugodtan várt *Klein*. *Patacsics* és a felesége még a házukban lak-tak. De azután egyszerre csak pört indított ellenük a fia nevében. *Patacsics*, akinek idő-közben az elmebaja annyira enyhült, hogy ele-gendő szellemi képessége volt, miképp ügyeit maga intézhesse, csak a keresetből értesült a történetek felől, hogy háza *Klein József*é, földje, szőlője feleségéé lett. Ügyvédjéhez, *Balogh Lajos* dr.-hoz fordult, aki *Klein Henrik*, *Klein József*, *Matkovics* és *Tumb'cz* ügyvédi iratok ellen csalás, közokirat- és magárokirat-hamisítás címén *bűnvádi följelentést* tett. A vizsgálatot a szabadkai büntető törvényszék el is rendelte, de a szegedi tábla az eljárást meg-szüntette, de az irakat a fegyelmi eljárás megindítása céljából áttette a szabadkai ügy-védi kamarához.

A kamara fegyelmi bírósága szombaton tárgyalta *Klein Henrik* ügyét. A vádlott kép-vizeletében *Reiniger Jakab* szegedi ügyvéd je-lent meg. Az ügyész azt indítványozta, hogy *Kleint egy évre függeszessék* föl az ügyvédi gya-korlattól; a bíróság azonban ennek az indít-ványnak ellenére az ügyvédi gyakorlattól való elmozdításra ítélte *Kleint*.

Az ítélet ellen a védő fölbevezett, az ügyész pedig indítványozta, hogy az ítélet jogerőre emelkedéséig is függeszessék föl *Kleint* az ügy-védi gyakorlattól. A fegyelmi bíróság ily ér-telemben határozott.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Rohonczy párbaja. A múlt év nyarán Bu-dapesten egy villamos vasuti kocsiban össze-szóalkozott *Rohonczy Gedeon* országgyűlési kép-viselő *Barthos János* máv. ellenőrrel, aki ezért kihivatta *Rohonczyt*. A kardpárbajban, amelyet a felek a múlt év június 28-án vívtak meg, *Barthos János* szenvedett könnyebb sérülést. Ma tárgyalta ezt a párbajügyet a budapesti büntető törvényszék. A bíróság dr. *Gál Endre* kir. ügyész vád és dr. *Lengyel Zoltán* védelme után *Barthos Jánost öt nap*, ellenfelét *Rohon-czy Gedeont pedig tizennégy nap* államfogházra

ítélte. Az ítélet ellen a vádlottak felebbszést je-
lentettek be.

NAPIREND.

Március 1. Kedd. Róm. kath. naptár: Albin püspök.
— Protestáns naptár: Albin püspök. — Izraelita naptár:
Purim. — Görög-keleti naptár (február 17.): Tód r. — A
nap két 6 óra 27 percek, nyugszik 5 óra 26 percek.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szom-
baton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és
pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepna-
pokon zárva. Helyiség: Erekléy-múzeum helyisége melletti
ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra
küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjá-
rás várható: Enyhe, sok helyütt csapadék.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 29.

Delitőzsde. Buzakínálát mérsékelte, vételkedv gyöngye.
Bágyadt irányzat mellett 15,000 métermázsza került forga-
lomba, alig tartott, közben valamivel olcsóbb áron. —
Egyéb gabonafélék bágyadtak. Időjárás esős.

Estitőzsde. Berlin $\frac{1}{4}$, Páris 10 magasabb.

Zárul 12 órakor:

Buza áprilisra	8.81—8.83
Buza októberre	8.53—8.54
Rozs áprilisra	6.94—6.95
Rozs októberre	6.96—6.97
Zab áprilisra	5.79—5.81
Zab októberre	5.8—5.87
Tengeri májusra	5.73—5.54
Tengeri júliusra	5.65—5.66
Repce augusztusra	11.56—11.65

Zárul 5 órakor:

Buza áprilisra	8.88—8.89
Buza októberre	8.63—8.64
Rozs áprilisra	7.—7.01
Rozs októberre	—
Zab áprilisra	5.84—5.85
Zab októberre	—
Tengeri májusra	5.57—5.58
Tengeri júliusra	—
Repce augusztusra	11.55—11.65

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	624.50
Magyar hitelrészvény	732.50
Leszámitolobank részvény	447.—
Rima-Murányi vasút részvény	451.10
Osztrák-magyar államvasúti részvény	627.50
Közúti vasút	579.—
Városi villamos vasút részvény	311.50

S z e s z ü z l e t.

— Február 29. —

Mai jegyzékeink: Kész árú nagyban nyers szesz 115
korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban
118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100
liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított mész 12.80—13.— korona mmázsánsként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Február 29. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilo-
grammon felüli súlyban 110—115 fillérig; öreg közép pá-
ronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig; fia-
tal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 123
—124 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogram-
mig terjedő súlyban 122—123 fillérig; fiatal könnyű pá-
ronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 121—122 fillérig.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

P. M., Világos. Olvasóink jóakaratu tanácsait,
igy az öné is, mindenkor nagy köszönettel vesz-
szük és ha csak módunkban áll, teljesítjük kívánsá-
gaikat. Ha tárcarovatunkat figyelemmel méltóztatik
kísérni, meggyőződhetik róla, hogy nemcsak novel-
lákat és egyéb belletrisztikai munkákat közlünk ott,
— a miket főleg a hölgyközönség olvas szívesen —
de közérdekű és ismeretterjesztő cikkeket is. Ha az
ön álta megpendített témáról kéznél volna valami
közleménye, szíveskedjék beküldeni s mi készséggel
adunk neki helyet. Elvünk: Mindent a közönség-
ért; éppen ezért örömminkre szolgál, ha olvasóközön-
ségünk nemcsak a lap, de annak egyes rovatai
iránt is érdeklődik.

Muszkai előfizető. Most folyó regényüket még
a héten befejezzük.

Végeladási értesítés!

Van szerencsém a n. é. kö-
zönség becses tudomására hozni,
hogy a hatóságilag engedély-
ezett

végeladás,

miután a helyiséget csak 15-én
kell átadnom,

1904.

március hó 15-én
lesz befejezve.

Az összes raktáron levő áruk:
regények, ifjúsági iratok, mesés
és képes könyvek, zeneművek,
üzleti könyvek, doboz-papírok,
kvárt és oktáv levélpapírok, bo-
ritékok, imakönyvek, író- és rajz-
szerek és minden

a könyv- és papírkereskedéshez tartozó
árak

mélyen a leszálli-
tott árakon alul
árusittatnak.

Végeladási helyiség:

Arad, Szabadság-tér 2.

Deutsch Testvérek volt üzlethelyisége.

Kiváló tisztelettel:

594

Révész Nándor

könyv- és papírkereskedése.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1904. évi január hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat d. u. 3.32
Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinig délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.13
	Személyvonat este 9.05
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.35
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 7.06
Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat éjjel 10.33
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonról sv. reg. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat délelőtt 11.—
Gurahonc g. sv. d. u. 4.30	Személyvonat este 6.56
	Pankotáról sztv. este 9.20

REGÉNY-CSARNOK.

Az Antikrisztus csodái.

— Regény. —

Írta: Lagerlöf Zelmá.

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Chelnoky Viktor.

[81]

(Folytatás.)

A Monte Chiaro déli oldalán volt egy hosz-
s ukás, keskeny kis térség. A hét hosszabbik
oldalán két komor, magas épület állt. A rövid
oldalak egyikén meredek ösvény volt, a másik
oldalán pedig a hegy emelkedett. A hegyfal
terrászos síkossá volt átalakítva, de a lépcsők
rombódottak s a márványkorlát le volt rom-
bolva. A legszeleesebb terráson állt a Corvaja
palota hatalmas omladéka.

A térség legfőbb díszé egy nagyszerű to-
jásdomb vízfedence volt, mely éppen a hegy tö-
vében feküdt. Hőfehér volt, földmorművekkel
faragott és telve tiszta, kristályos hűs vízzel. A
corvajak minden hajdani pompája közül a leg-
jobb karban maradt meg.

Egy szép, csendes tavaszi estén két feke-
teruhás hölgy jött a kis térségre. Olyan időben,
mikor a tér csaknem egészen elhagyatott volt.
A két hölgy körülnézett s mivel nem látott
senkit sem, leült a kut melletti padra s vára-
kozott.

Csakhamar jött néhány kíváncsi gyerek s
s bámulni kezdte őket s a hölgyek egyike, aki
már öreg volt, beszédbe eredt a gyermekkel.
Meséket akart elmondani a gyerekeknek, olyan
történeteket, melyek úgy kezdődnek:

— Volt egyszer egy . . .

S azután a gyerekek csodálatos történetet
hallottak a gyermek Krisztusáról, aki rózsává,
meg liliummá változott, mikor Szűz Mária He-
ródész egyik katonájával találkozott, aki azt a
parancsot kapta, hogy minden gyereket öljön
meg. Hallották az a legendát is, melyben el
van mondva, hogy hogyan csinált egyszer a
gyermek Krisztus agyagból madarat s hogyan
tapsolt a kezébe, hogyan nőtt szárnya az agyag-
madárnak s hogyan repült el, mikor egy rossz
fiú össze akarta törni.

Mig az öreg hölgy úgy mesélt, sok gyerek
gyülekezett össze körülötte, de felnőtt emberek
is jöttek hozzá. Szombat este volt, mikor a
földművesek is hazajöttek a mezei munkáról.
Mikor hallották, hogy itt történeteket mondanak
el, megálltak, és odafigyeltek. A két höl-
gyet csakhamar a fekete, durva köpenyek-
nek s széleskarimájú kalapoknak egész tömege
vette körül.

Az öreg hölgy egyszerre így szólt a gyer-
mekeknek:

— Szeretitek a kis Jézust?

— Igen, igen, — felelték ezek s nagy, sötét
szemeik villogtak.

— S szeretnétek látni?

— Igen.

Dohányzók

kérjenek

„NIL“

KROKODILUSSAL!

S z i v a r k a - h ü v e l y ,

LEGJOBB EGYPTOMI

S z i v a r k a - p a p i r t .

Kitüntetve a párisi hygienikus kiállításon 1901. az „arany éremmel.“ — Mindenütt kapható!

A hölgy szétnyitotta a köpenyegét s a gyerekeknek egy kis Krisztus képet mutatott, mely be volt polyazva s a fején arany korona, a lábán aranyos cipő volt.

— Ez az, — szolt. — Elhoztam magammal, hogy megmutassam nektek,

A gyerekek egészen el voltak ragadtatva. Először összekulcsolták a kezüket imára, aztán csókot vetettek a kép felé.

— Ajándékozd nekünk! Ajándékozd nekünk! — kiabálták a gyermekek.

Volt a tömegben egy nagy, erős munkás-ember is. barna arcborrel, tuskés fekete szakállal. Ez előre tolakodott s magához akarta ragadni a képet. Az öreg hölgynek éppen csak annyi ideje volt még, hogy elrejtette a háta mögött.

— Adja ide, donna Eliza, adja ide! — szolt a férfi.

A szegény donna Eliza egy pillantást vetett donna Micaelára, aki az egész idő alatt esendesen és elégedetlenül ült mellette. Donna Micaela csak nehezen volt rávehető, hogy átmenjen Elizával együtt a Corvaja városrészben és megmutassa a képet a népnek.

— A kép segít rajtunk, ha akar, — szolt. — Nem szabad kényszeríteniük, hogy csodát tegyen érünk.

Hanem donna Eliza minden áron odaakart menni s azt mondta, hogy a kép csak arra való, hogy a corvajai hitetlen nyomorultakhoz vigyék. Mindazok után, amiket már tett, lehetnek még hozzá annyi bizalommal, hogy feltegyék róla, hogy meg fogja hódítani a népet.

S most donna Eliza ott állt ezzel a fickóval szemben s nem tudta, hogy hogyan akadályozza meg, hogy el ne vegye a képet.

— Adja ide jöszerevel, donna Eliza, — szolt az az ember, — mert különben, Istennemre mondom mégis elveszem! S darabokra fogom vagdalni, pozdorjává töröm! Meg fogja látni, hogy mi marad meg ebből a fababából. Meg fogja látni, hogy felveheti-e a versenyt a fekete Madonnával!

Donna Eliza odalapult a hegy oldalához, nem látott menekülést. Nem tudott elszaladni, nem tudott mozdulni sem a helyéről.

— Micaela! — szolt siránkozva. — Micaela!

Donna Micaela nagyon elsápadt. A kezét a szívére szorította, mint rendszeren szokta, ha valami nagyon felizgatja. Rettegetes volt neki ezekkel a komor suhancokkal állni szemben ellenségként. Ezekből a széleskarimájú kalapokból s ezektől a rövid, kerek köpenyektől mindig felt.

De most, hogy donna Eliza segítségül hívta, gyorsan megfordult, magához ragadta a képet és odanyújtotta annak az embernek.

— Itt van, fogja! — szolt dacosan s egy lépést tett előre. — Fogja és tegyen vele, amit tud!

Kirajította kezében tartotta a képet és mindig közelebb ment a sötétarcu munkáshoz. Az visszafordul a társasághoz.

— Azt hiszi, hogy nem tudok ártani ennek a babának: — szolt gunyosan.

S a munkások a térdüket verték, úgy nevettek.

Az az ember azonban nem vette el a képet, hanem a nagy földvágó csákányát vette fel, egy pár lépést hátrált, felemelte a csákányt a feje fölé s az egész testét nekifeszítette az ütésnek, melylyel egy csapásra össze akarta zúzni a gyűlölt fababát.

Donna Micaela intően rázta a fejét.

— Nem bír vele — szolt s nem huzta vissza a fejét.

De a férfi látta, hogy azért mégis fél és örült neki, hogy ijesztgetheti. Hosszabb ideig tartotta a csákányt a levegőben, mint kellett volna.

— Piero! — hangzott föl ekkor egy hangos és panaszos hang. — Piero, Piero!

Az ember leeresztette a csákányt, anélkül, hogy üttött volna. Rémület ült az arcán.

— Piero, — csengett átátóan, élesen, mintha segítségért kiáltanának.

— Szent Isten, Marcia hív — szolt.

A következő pillanathan egész tömeg ember rohant ki egy kis kunyhóból; mely a régi Corvaja palotához volt hozzáépítve. Valami tíz asszony, meg egy karabinieri küzdöttek egymással. A karabinieri egy gyermeket tartott a karján, az asszonyok iparkodtak elvenni tőle.

De a rendőr, egy nagy, erős ember, kiszakította magát közülük, a vállára vette a gyereket és leugrott a lépcsőzeten.

(Folytatása következik.)

Nemzeti színház.

Bérlet 145. sz.

Páratlan.

Kedden, 1904. évi március hó 1 én:

TERNYEI LAJOS felvételével:

A király házasodik.

Történelmi vigjáték 3 felvonásban. Irta: Tóth Kálmán.

SZEMÉLYEK:

Anyakirályné Csigaházi E.	István bán	Győre Alajos.
L. Lajos	Erzsébet	Gazdi A.
Fiori hercegnő Göcz Aranka.	Kopjai Imre	Zilahy Gyula.
Magnificus Ligeti V.	Udvarmester	Kiss József.
Doctissimus Marházi M.	Udvári követ	Simon Jenő.
Kont Miklós	Könyves J.	Farni gróf
		Juhai József.

Kezdete este 7 és fél órakor.

IDEGENEK ARADON.

— Február 28. —

Fehér Kereszt szálloda Horovitz Samu vállalkozó Budapest. — Kunst Róbert utazó Bécs. — Hahn Samu utazó Bécs. — Kornis Gábor utazó Budapest. — Grosz József utazó Budapest. — Weisz Viktor utazó Bécs. — Hatschek Jakab utazó Budapest. — Hausner József utazó Budapest. — Ménési Sándor utazó Budapest. — Slosser Antal kereskedő Temesvár. — Rethy Mór kereskedő Temesvár. — Kende Vilmos utazó Budapest. — Schulhof Simon utazó Budapest. — Mandl Zsigmond utazó Budapest. — Reitzer Mór utazó Budapest. — Czeglédy Ferenc dr. ügyvéd Nagyszalonta. — Bika János magánzó Nagyhalmagy. — Gabányi Miklós orsz. képviselő Budapest.

Központi szálloda. Hollender Samu fatereskedő Csermő. — Polatsek Alfréd ügyvéd Budapest. — Kemény Ignác utazó Budapest. — Nánay Géza kárbeszélő Budapest. — Czahn Herman főhadnagy Temesvár. — Spitz József fatereskedő Zám. — Hanle Frigyes utazó Bécs.

Vas szálloda. Glück József kereskedő Budapest. — Teich Ferenc utazó Budapest. — Gottfried Hugó utazó Bécs. — Miku Adorján kereskedő Körösbánya. — Szemes József utazó Budapest. — Trailescu János esperes Kisjenő. — Gurbán Konstantin esperes Borosjenő. — Treis Béla hivatalnok Budapest. — Fuchs Jakab utazó Bécs. — Rokszin

János esperes M. Kerek. — Koln Jakab utazó Budapest. — Marosi M. utazó Bécs. — Klein Adolf utazó Bécs. — Mauró József plébános Csermő. — Klein Zsigmond utazó Bécs. — Kelecsényi I. gyógyszerész Medgyes. — Sugár Rezső dr. orvos Szent-Anna.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Boldogult fiam

dr. BONTS GYULA

váratlanul történt gyászos elhunyt alkalmából annyi barátom és ismerősöm részben személyesen, részben levél, sürgöny és posta útján az engem és családomat ért fájdalommbani részvétüket nyilvánították és oly nagyszámu közönség jelent meg az itteni halottas házból történt temetési szertartáson, hogy nem vagyok képes e megtisztelő szivességet és részvétet egyenkint külön-külön megköszönni. Mindezek fájdalmaim enyhítésére hatottak.

Miért is a magam és családom tagjai nevében a sajtó útján fejezem ki a legmélyebb köszönetemet.

Aradon, 1904. évi február hó 29.

Bonts Döme.

Özv. Schreiber Fülöpné szül. Elias Jenny úgy a maga, valamint gyermekei: József, Jolánka, István és alólírott rokonság nevében fájdalomteit szívvvel tudatja szeretett férjének

SCHREIBER FÜLÖP,

gőzmalomtulajdonos, megyebizottsági tagnak,

tevékeny életének 58 ik, boldog házasságának 14 ik évében folyó évi február hó 26 án este 9 órakor történt gyászos elhunytát.

A boldogult halottnak drága teteme február 28-án délután 2 órakor helyeztetett a pécskai izr. sírkertben örök nyugalomra.

M. Pécska, 1904. február 29.

Aldás és béke emlékére!

A Mindenható anygala örökdjék felette!

Elias Adolf, após.	Seemann József,
Elias Adolfné szül. Hauser	Szirmal Jakabné
Ernesztine, anyós.	szül. Schlesinger Lujza,
Özv. Guttmann Jakabné	Szirmal Arminné
szül. Schreiber Teréz	szül. Freud Berta,
Seemann Józsefné	Braun Miksa,
szül. Schreiber Boriska,	Elias Izidor és neje
Szirmal Jakab,	szül. Singer Janka,
Szirmal Armin,	Pless Mór és neje
Braun Miksáné	szül. Elias Regina,
szül. Schreiber Paula,	Elias Simon és neje
testvérei.	szül. Traub Aranka
	sógor és sógornők.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurotos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — koronáért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatti céggezel legyen ellátva: 8184

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti-gyár Basel (Svájc).

Eladó telkek.

A Marospart, Halász-utca,
Szekeres-utca, és Hajó-ut-
czában levő,
volt Winkler börgyár és petró-
leumraktár féle

telkek

egészben,
esetleg kisebb parcellákban is
szabad kézből
eladó.

Bővebbet Schiffer és Beck irodájában
Tökölly-tér Tabakovits házában.

500—1000
koronát
kereshet

minden risikó nél-
kül, minden külö-
nös előképzettség
nélkül havonként el-
jesen költség-men-
tesen.

Tessék ajánlatot
küldeni Konstant.
Eisele névre Stutt-
gart Ludwig-strasse
56. „E. 87“ jelige
alatt.

590

9218—1903. tkv. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék,
mint telekkönyvi hatóság közhirre
teszi, hogy Aradi Ipar és Népbank
és Klímt József végrehajtónak,
Fuhrman Adolfnak ugyanis mint k.
gyermekei t. és gyámja végrehaj-
tást szenvedő elleni 600 k. és
161 korona 72 fillér tőkeköveté-
lés és járulékal iránti végrehajtási
ügyében, az aradi kir. törvényszék
területén lévő, Aradvárosában fekvő
az aradi 1470. számú telekkönyv-
ben A. + 1. sor, Sarkad külvá-
ros Uj utcában 8. sz. a. foglalt
ház udvar és kertből álló ingat-
lanra Klímt József végrehajtóra
nézve az 1881. évi 60 t. cz. 156
§-ának C. pontja értelmében az
arverést 3563 koronában ezennel
megállapított kikiáltási árban el-
rendelte és hogy a fentebb meg-
jelölt ingatlan az 1904. évi már-
czius hó 10 napján délutáni 3 óra
kor az igazságügyi-palota I. em. 88.
sz. a. megtartandó nyilvános ár-
verésen a kikiáltási áron alól is
eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak
az ingatlan becsárának 10%-át,
vagyis 356 kor. 30 fillért kész-
pénzben, vagy az 1881. évi LX-ik
t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal
számított és az 1881. évi november
hó 1-én 3883. sz. a. kelt igazság-
ügyminiszteri rendelet 8. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapirban
a kiküldött kezéhez letenni, avagy
az 1881. LX. t. c. 170. §-a értel-
mében a bánatpénznek a bíróság-
nál előleges elhelyezéséről kiállított
szabályszerű elismervényt átszol-
gáltatni.

Kelt Aradon, 1903. évi novem-
ber hó 22-ik napján, a kir. tör-
vényszék, mint telekkönyvi ható-
ság.

586

Zubor,

kir. tiszéki bíró.

Kriszta Nikodém

épület és díszmű bádógos.

Aradon, Kossuth-utca 21. szám

(szembe az iskolával).

Elvállal minden az épület és
díszmű bádógos szakmába
vágó új és javítási munká-
kat, u. m.

453

horgony és domborműveket,
fürdő kádakat

konyha berendezések

elkészítését jutányos árak pon-
tos kivitel mellett.

Magy. kir. államvasutak Üzletveze-
tőség Arad.

5186—1904. sz.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. utazó közönsé-
get, hogy az újszász—jászapáti h. é.
vasuton jelenleg csak kedden, csü-
törtökön és szombaton közlekedő
8115. és 8116. számú vonatokat fo-
lyó év márczius hó 1-től kezdve
vasárnap is közlekedtetni fogjuk.

Arad, 1904. év február hóban.

Az Üzletvezetőség.

(Utánnymás nem díjazatik.)

Levélpapírosok dobozban
Disz dobozok,
Divat papírok,
Családi dobozok,
Sérült dobozok,
leltározás miatt

beszerzési áron alul,

sérült dobozok kiárutási ára 30, 50, 60, 80 fillér do-
bozonként eladatnak.

Ingusz I. és Fia

könyv- és papirkereskedésében

Arad, Weitzer János-utca.

157

Telefon 517.

Minden verseny kizárva! Feltűnő olcsó árak!

Tavaszi Occasio.

Ifj. Lövy Ármin

Szabadság-tér I. sz.

férfi ruhaszövet osztályának tulzsufolt-
sága folytán egész öltönyökre való szö-
vetet minden hozzávalóval együtt kö-
vetkező árakra szállította le:

583

- 1 teljes férfi öltönyre jó minősé-
gű divatos szövet teljes hoz-
závalóval együtt csak frt **5.50**
- 1 teljes férfi öltönyre jobb mi-
nőségű divatos szövet teljes
hozzávalóval együtt csak frt **7.50**
- 1 teljes férfi öltönyre finom mi-
nőségű angol Scheviotte teljes
hozzávalóval együtt csak frt **9.50**
- 1 teljes férfi öltönyre finom mi-
nőségű angol Scheviotte teljes
hozzávalóval együtt csak frt **11.50**
- 1 teljes férfi öltönyre jó minő-
ségű angol szövetek teljes hoz-
závalóval együtt csak frt **13.50**
- 1 teljes férfi öltönyre finom mi-
nőségű angol szövetek teljes
hozzávalóval együtt csak frt **15.50**
- 1 teljes férfi öltönyre legfino-
mabb angol szövetek teljes
hozzávalóval együtt csak frt **16.50**

Maradékok gyermeköltönyökre rendkívül olcsón.

A lebontás alatt álló Gróf
Nádasdy-féle ház
saroküzletének

Forray-utczai

portaléja
eladó.

Mindennemű kibontott építési anyagok ugyanott eladatnak. 574

Fodor és Reisinger
mérnökök, építőmesterek.

3874—1904.

Hirdetmény.

Közbírái tesszük, hogy a tisztí nyugdíj nemkülönben a többi alapokból gyümölcsözőleg már elhelyezett és ezután elhelyezendő tőkek kamatait törvényhatósági bizottságunk f. évi 2909/65 száma határozatával f. év július hó 1-ől kezdődőleg további rendelkezésig, 6%-ról 5%-ra szálította le.

Arad sz. kir. város tanácsának 1904. évi február hó 20-án tartott üléséből.

A városi tanács.

2813—1904. kb.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 3287—181—881 sz. kelt s a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur által 54186—881 szám alatt jóváhagyott szabályrendelet alapján felhívom az ingatlan tulajdonosokat, valamint azok bérleit, hogy a birtokuk területén lévő gyümölcsfa és egyéb ültetvényekről a hernyó fészkeket és pete gyűrdűket folyó évi április hó 5-ig leszedessék és azokat tüzesélyre alkalmat nem szolgáló helyen elégetessék; tavasz és nyár folyamán mutakozó hernyók és hernyó halók szintén leszedendők és elégetendők.

Különös figyelem fordítandó továbbá a cserebogaraknak úgy ki-fajlett bogár, mint pajor alakjában szorgos irtására. A hivatkozott szabályra deket értelmében, köteles a tulajdonos vagy bérlo, azon szomszédját, ki a hernyózást a fenti módon nem eszközli, a kapitányi hivatalnak bejelenteni.

Erről az érdekeltek azzal értesítetnek, hogy a hernyó irtást mulasztók az érintett szabályrendelet 4. § értelmében, azonfelül, hogy a munkát, költségére hivatalból elrendeltetik 50 koronáig, azon szomszéd pedig ki a bejelentést nem teljesíti 20 koronáig terjedhető penzbírsággal fog büntetni.

Ezzel kapcsolatosan a kártékonv rovarokat pusztító éneklő madarak kímélését a lakosság különös figyelmébe ajánlom.

Arad, 1904. évi február hó 23-án.

Sarlot,
főkapitány.

ALAPITTATOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házaságközvetítő intézete

Budapest, VII., Wesselényi-utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt.
Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg.

ALAPITTATOTT 1890.

Szollor Pál

szobafestő és mázólo

UJ-ARADON.

Elvállal minden a szobafestő és mázólo szakmába vágó munkákat u. m.

erezést és fényezést

pontosan és jutányos árak mellett.

A n. é. közönség támogatását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

Szollor Pál,

szobafestő és mázólo.

Az érdekelt
malom, gyár, bánya és cséplőgépek

tulajdonosai figyelmébe ajánljuk a legújabb 73.595/1903. IV. b) számú miniszteri rendeletnek teljesen megfelelőleg berendezett és kiállított

mentőszekrényeinket

melyeknek készletben léte a gyár és gépvizsgálatoknál szigorúan megkívántatik.

Fenti mentőszekrények kiegészítésére szolgáló egyes kellékek külön is kaphatók.

Vojtek és Weisz.

drogueria és parfumeria nagykereskedésében

ARADON.

Tervezések, költségvetések díjtalan készíttetének!

Építetők szives figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. építő közönséget értesíteni, hogy helyben Csernevits Péter-utca 14. sz. alatt

építés vállalati irodát

nyitottam.

Ajánlkozom mindenféle építkezési munkákra u. m. laképületek, bérházak, gyárak, templomok, kripták, iskolák stb. stb. stilszerű tervezésére és felépítésére, valamint mindenféle átalakítási és javítási munkák kifogástalan teljesítésére; ugymint bármily épület elszámolások — becslések felvételére is a legjutányosabb árak melet.

Célom lévén e téren való hosszú gyakorlatom és szaktudásom által — melyekből le is vizsgáztam — a lehető legjutányosabb árak mellett kifogástalan jól és gyorsan végzett munkák teljesítésével a n. é. közönség bizalmát minden tekintetben kiérdemelni, miért is szives pártfogását kérve tisztelettel.

Kondorossy Kálmán.

Lak és bérépületek építése részlet-törtéskészítésre is felvállaltatnak!

Gyermekek kocsik

5 frittól 45 fr.ig.

Séta kocsik

8 frittól 25 fr.ig.

kék, bordó, zöld drap színben és fehér csipke függönnyel.

Zimmermann és Eisele

Amerikai önműködő

ablak-redők,

ugyazintén

lapálczika-redők

1.30 forinttól 3 forintig.

ARADON, a „zöld papagáj”-hoz.

Norinbergi, diszmű, férfi divat és játék áruház.

Aki egy csésze jó teát óhajt élvezni, kérje mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját, és az az

INDRA TEA,

mely Chinának, Indiának és Ceylonnak legfinomabb tea keveréke. — Valódi csak eredeti csomagolásban.

Raktárakat a hirdető táblák mutatják.

Főraktár: Fejér Gyula, Arad.

A jóhírnévnek örvendő

„Polgári kávéház”

más vállalat miatt sürgősen olcsón eladó.

Bővebbet ugyanott.

M. kir. szabadalmazott

Tüzi fecskendők

és hozzávaló mindennemű tömlők (csövek)

Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működésért 3 évi jótállás (ingyen javítás).

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gumi csövek gyári áron. A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéseért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Kutak

a hozzávaló csövekkel gyári áron

Hőnig Frigyes

harangöntőnél

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Mindennemű javítások elfogadottak.

Hirdetmény.

A „Borosjenői takarékpénztár részvénytársaság” a borosjenői piac téren lévő intézeti házának eladása céljából ugyanott 1904. évi márczius hó 16-án d. e. 10 órakor írásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött önkényes szóbeli árverést tart.

Venni szándékozók felhivatnak, hogy a zárt ajánlatokkal 5% bánatpénzzel ellátva 1904. évi márczius hó 16-án d. e. 1/2 10 óráig az intézet címére juttassák el.

Kikiáltási ár, melyen alól a ház el nem adatik, 10000 korona.

Eladási feltételek az intézetnél bármikor megtudhatók. Borosjenő, 1904. évi február hó 26-án.

A „Borosjenői takarékpénztár részvénytársaság” igazgatósága.

584

Minden fájdalom nélkül biztos hashajtó szer az

ALVO tableta.

Az „Alvo” az egyedüli biztos szer, melynek használata val rendszeresített állandó széklettel idéztetik elő. Mint gyomor-erősítő és gyomortisztító nélkülözhetlenné válik.

Kiváló tulajdonsága, hogy puha, a mi által nemcsak hogy a gyomorban könnyen és gyorsan feloldódik, hanem a kívánt hatás is sokkal gyorsabban következik be, mint ehhez hasonló készítményeknél.

Ize rendkívül kellemes és édes, gyermekek nagy előszeretettel veszik.

Minden doboz használati utasítással van ellátva.

Egy doboz ára 90 fillér.

Figyelmeztetés: Alvo tablettáink törvényesen védve vannak. — Utánzók szigorúan büntetettek.

Kapható az egyedüli készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertárban az „Isteni Gondviseléshez”

ARAD, Andrassy-ter 22, a megyeházzal szemben.

MINDEN HOLGYNEK SZÜKSÉGES ARCZBORE MEGVÉDÉSÉRE A FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszűntet szelét májfoltot, bőrrákát (mitesszer) és minden arcizisztitációt. Massázshoz használva eltünteti redőket, himlőhelyet stb.

Csak az azon készítmények valódiak, a melyek címzemes védjeggyel vannak lezárva.

Kamisitványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona.

121

Margit szappan 70 fillér.

Margit pender 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszertárban és droguériában.

Apátfalván: Tar Imre, Battyányán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Ferenc, Boros-Sebesen: Zangor Gyula, Berzován: Székely Sándor, Cs. Apáczán: Bonomi Antal, Cs. Palotán: Nagy Albert, Csémán: Berkes Armin, Elekén: J. Pekker István, Földöken: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István, Gyorokán: Masznik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevermesen: Schlögl Pál, Kun-agoán: Fejér Lajos, Kertészen: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi Ferenc, Mező-Kovácsbázan: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Hanzócs Adam, Nagy-Zerindén: Vály Géza, Ó-Pecskén: Kocszin János, Pankótán: Pászovitz Gusztáv, Pityarozon: Szabadon József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Simandén: Csiky Lukács, Soborsinban: Károlyi Kálmán, Szemlakon: Hauszler Sándor, Taurizon: Kuntz János, és Új-Aradon: Ternajgó Géza urak gyógyszertárban.

Alkalmi bevásárlási forrás.

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCA

Minorita-palota.

Arany-, ezüst- és zálogjegyek megvételnek.

92

9087—1908. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Herbstein Mór végrehajtónak Wegner Mátyás és neje végrehajtást szenvedő elleni 140 korona 40 fillér tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő Glogovác községeben fekvő, a 769 számú telekkönyvben A. I. 1. sor alatt foglalt ingatlanra az árverést 910 korona ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1904. évi márczius hó 15. napján d. e. 10 órakor Glogovác községi házában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 91 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1903. évi november hó 28 napján a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zubor,

kir. tszéki bíró.

585

Polgármestertől kérem
gyon ad a
kiadóhivatal:
Jószóló írásra: 22. szám.
Telefon szám: 151.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozódásai kérjék a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Am apró hirdetések előre fizetendők.

azon rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűk 8 fillér. — Családok kereső vagy családunk ajánlása apró hirdetés 20 máig 30 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetést levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronás kaphatók lapunk előruktató helyein.

Akinek

ismeretség híján

házastársra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellőre,
kertészre,

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége

Aki

eladni kíván

butort,
szongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.:
vagy

Aki

bérbeadni kíván

birtokot,
házat
vadászterü-
letet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

Aki

mindeneket vétel vagy bérbevétele cél-
jából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban értezt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“

kis hirdetési
rovatát használja.

Séga, Koszoru-utca 17/a

és 18 sz. a. levő 2 ház szabad kéz-
ből és előnyös feltételek mellett
eladó. Cím a kiadóhivatalban.

554

Egy tisztességes,

jobb házból való leány, ki takari-
tani, felszolgálni és varrni tud,
első szobalánynak vidékre keres-
tetik. Bővebbet Basch S.-nél, An-
drássy-tér 20.

555

Ügyes, intelligens ember,

ki Aradon és környékén ismeret-
séggel bír, állandó alkalmazást
nyerhet. Ajánlatokat, melyben kor,
je' enlegi foglalkozás stb. bennfog-
laltassék, „Ügynök“ címre a ki-
adóhivatalba kérünk.

Szavallatok március 15-ére

és minden más iskolai ünnepélyre
Kovács-Maurer szavalókönyv iskolai
ünnepélyekre, bekötve 50 fillér. A
pénz beküldésénél vidékre bér-
mentve küldi: Ingusz I. és fia
könyvkereskedése. Arad. Telefon
517

Nagy mennyiségű Maculatura

eladó az Aradi nyomda Részv.
Társaságnál.

Keresek.

egy ügyes gépész kovácst. Érte-
kezhetni, Borosjenő Tamánd pusztá,
Kera bér gazdaságában.

591

Ügyes gazda,

ki jelenleg is állásban van és ki-
tűnő bizonyítványokkal rendelke-
zik, megfelelő alkalmazást keres.
Ajánlatokat „gazda“ jellegével a
kiadóhivatal tov bbit.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Weitzer János-u. 13. sz.

a főpostával szemben.

Ajánlja dus raktérát mindenféle
paszományos és gombkötő árukban,
u. m. zsinór, gomb, rojtok, bojtok,
selyem Ponponok és zsaniliákban.

Elvállal

526

minden e szakba vágó munkát, a
legjutányosabb árak mellett.

Uraságoktól használt

nyári és téli férfi-ruhákat
háló ebédli és más buto-
rokat

a legmagasabb áron veszek.

Kivánatra házhoz is megyek.

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

734—1904. p. m.

Hirdetmény.

A Westphaleni bányákban dol-
gozó magyar munkások közül igen
sokat a bányák vezetősége elbo-
csátott.

Miről a kiutazni szándékozókat
azza: értesitem, hogy saját jól fel-
fogott érdekükben tervöktől állja-
nak el.

Arad, 1903. február hó 18-án.

Institoris Kálmán s. k.
polgármester.

**Ha olcsó órákat,
arany- ezüstneműt és ékszertárgyakat
akar vásárolni, látogassa meg**

Deutsch Izidor

órák és ékszerüzletét

Arad, Templon-utca, Minorita-palota.

Férfi órák 2 forinttól feljebb.

Női órák 3 forinttól feljebb.

*14 kar. arany gyűrűk 1 frt 50 krtól
feljebb.*

Ébresztő órák 1 frt 50 krtól feljebb.

Ezüst lánczok 1 frt 30 krtól feljebb.

*Valódi 14 kar. tűz aranyozott lánczok
1 frt 50 krtól feljebb.*

Ingaórák részletfizetésre bárkinek áremelés nélkül.

Tört arany-, ezüst-, zálogczédula készpénzért

a legmagasabb árrban megvétetik vagy más új tárgyakra áteseréltetik.

Telefon 438.

352